

LÁSKOU
JEDNI
K DRUHÝM
NAKLONĚNI...

Ř 12.10

čínská
SLOVA

1987 II
ročník XIX

ČI SYN JE KRISTUS?

(Mt 22,41-45, J 8,58, J 20,31)

Takúto otázku položil Pán Ježiš farizeom: „Čo sa vám zdá o Kristu, či je syn?“ Odpovedali: „Dávidov“. To ešte poznali z Pisem. Pán ich však akoby dôplňoval. Nevyvratia, že je aj synom Dávidovým (takto ho napokon mnohí nazývali, prosiac o uzdravenie: „Synu Dávidov, zmiluj sa nado mnou ...“), ale zároveň im vysvetluje ešte významnejšiu pravdu: „Ako môže byť jeho synom, keď ho Dávid nazýva Pánom?“ Dalej sa ho farizeovia neopovážili na nič opytovať.

Vodecovia Izraela mohli vedieť, že Boh má Syna a že ním je Kristus. Sú predsa o tom v Starom Zákone zmienky. Napr. Pr 30,4, Hoz 11,1 a 2M 4,22 a i. Predsa ho odmietli. Keď im potvrdil: „Som Boží Syn“ — považovali to za rúhanie a bol tu zároveň hlavný z bodom obžaloby, na základe ktorého bol odsúdený na smrť križia. Za Božieho syna, pravda s malým „s“, je podľa Písma považovaný Izrael (Jz 63,16, 64,8), ale i Mesiáš (Ž 2,7,12). Za to, že ho považovali len za syna človeka, budú niesť plnú zodpovednosť. To, že sa nechal nazývať „synom Dávidovým“ znamenalo, že dobrovoľne prijal poníženie človeka. Stal sa jedným z nás, aby nás priviedol k Bohu, aby nám predívne pomohol. Ktosi výstížne povedal: — Pán Ježiš sa s'ál synom človeka, aby sme sa my stali synmi a dcérami Božimi! Že je Pán Ježiš však predovšetkým Božím Synom, je zrejmé z Pisem Starého i Nového Zákona. Najvýraznejšie to vyznáva apoštol Peter: „Ty si Kristus, ten Syn živého Boha!“ Odkial to Peter vedel? Zjavil mu to sám Otec. V súčasnosti to veriacemu človeku zjavuje Svätý Duch. Zjavuje ho ako syna človeka i ako Syna Božieho. Obaja má pre nás nesmieňe veľký význam.

Na tom, ako Pána Ježiša poznáme, záleží vlastne večný život. Tak to napokon predkladá Otecovi vo veľkňazskej modlitbe (J 17,3). Na Strebe vody malého potôčika narážajú na kameň, ktorý ich rozdeľuje na dva úpíne protichodné smery: Jeden prúd tečie do Baltického a druhý do Čierneho mora. Tak isto Pán Ježiš rozdeľuje ľudí na dve skupiny: Veriacich a neveriacich i keď možno celkom dobrých či dokonca nábožensky založených ľudí. Je tu však možnosť rozhodnúť sa, do ktorej skupiny chce človek patrī. Či uznáva Pána Ježiša iba za syna človeka alebo ho uzná za Syna Božieho, Pána a Spasiteľa, Darcu večného života. Kiežby vyznanie apošola Petra bolo aj vyznaním každého z nás!

—jk

-
- ◆ Božia láska je ako veľká hruda zlata, ktorú treba životom vievery rozdrobiť na drobné mince a rozdávať ich všade okolo.
 - ◆ Viera robí všetko možným a láska robí všetko ľahkým.
 - ◆ Láska bez pravdy je slepá, no pravda bez lásky je krutá.
-

ZIVÁ SLOVA vydávají Kresťanské sbory v ČSSR v Ústrednom cirkevním nakladatelství v Praze. — Řídí odpovědný redaktor Dr. Karel Kořínek s redakční radou. Adr. redakce: 796 01 Prostějov, Sádky 2. — Vychází šestkrát do roku. Předplatné na celý rok 30 Kčs. — Admin. časopisu: 755 01 Vsetín, Jiráckova 1817/72, telefon 2930. — Grafická úprava a ilustrace: akad. malíř Jaroslav Kapec. — Rozšířuje administrace. — Tisknou Moravské tiskařské závody, n. p., Olomouc, závod Ostrava, provoz 26 Valašské Meziříčí. — Snižený poplatek za dopravu novin povolen Sm ŘS Ostrava, čj. 3126/84 ze dne 26. 4. 1984. Dohľadací pošta Vsetín 1. Reg. číslo R 5078. — Index 47 876.

NÁŠ NEBESKÝ OTEC

Tent Duch osvědčuje duchu našemu, že jsme synové Boží (R 8,16).

Ti, kdo prijmu Krista za svého Spasitele, obdrží „moc byť Božími syny“ (J 1,12). Tim se stávají predmetem působnosti zvláště Boží milosti. Ovšem Bůh je milostivý ke všem lidem. Bible říká: „Nebo slunci svému velí vzhodit do dobré i na zlé, a děst dává na spravedlivé i na nespravedlivé“ (Mt 5,45). Tomu se někdy říká všeobecná milost. Ale Bůh učinil mnohem více. On tak miloval svět, že dal svého Syna, aby zemřel za lidí tohoto světa. My, kteří jsme se narodili do Jeho rodiny skrze víru v Ježiho Syna, se těšíme z jedinečného vzlahu, který On má k nám a my k Němu.

Všimněme si, jakých výsad požíváme u našeho nebeského Otce: On má o nás péči (1 Pt 5,7); je naším vůdcem (Ž 48,15); stará se o nás (Mt 6,8); dává nám dobré věci (Mt 7,11); je přítomen, aby nám naslouchal (Zd 4,6); zná každou podrobnost našich životů a má dokonce spočítané i naše vlasy (Mt 10,30). A co je ze všeho nejkrásnejší, On nás miluje. „Pohleďte, jakou lásku dal nám Otec, totiž abychom synové Boží sloužili“ (1 J 3,1). Takový Otec je hodný naši úcty a chvály a také si zaslouží naši důvěru.

Jsi jedním z poraněných Božích dětí? Jsi osamělý, potřebuješ něco, prožíváš zmatek, nemáš odvahu a nevíš jak z toho ven? Rada je snadná. Volej ke svému nebeskému Otci. On tě miluje a přeje si, abys svou péči uvrhl na Něho! (Mt 6,25-34).

přel. —hk

AKO ČÍTAME STARÝ ZÁKON?

„A toto všetko ... je napísané na naše napomenutie,“ — je jedným z novozákoných komentárov Starého Zákona. Často sa nám môže zdať, že minulosť, rodičia alebo naši predkovia nás sotva môžu niečomu naučiť; čo hovoria, zdá sa patrī do iného sveta. Podobne nejeden z kresťanov nakladá aj so Starým Zákonom. Niektorí ho zavrhlí úplne, majúc za to, že ho celkom nahradil Nový Zákon. Napokon, či Pán sám nepovedal, že prišiel Zákon naplniť a dať učenikom nové prikázanie? Ako často postavil svoju autoritu ako normu, keď povedal „ale ja vám hovorím“. Pri takom živom a sviežom zjavení Božom akoby sa čítanie Starého Zákona ani neoplatilo.

Iní zase zoobchádzajú s jeho knihami ako so zásobnicou, z ktorej možno vyberať zlaté zrnká, texty, ktoré „dokazujú“ tvrdenia vychítané z Nového Zákona, obyčajne presné a nezvratné, s kvalitou predpovedí. Iný spôsob čítania týchto kníh používa „farebné okuliare“ obracajúc každú stranu predobraz a tieň niektoréj epizódy či charakterovej črtu v živote Pána Ježiša. O takomto nezdravom alegorizovanom sme už na stránkach nášho časopisu písali (ŽS 2/82).

Môžete pre posledné dva z uvedených prístupov byť sa našlo isté, i keď ob-

medzené použitie, ale nás teraz zaujíma ten najdrastickejší — môžeme Starý Zákon ignorovať?

Aši sto rokov po vzniku Cirkvi boli fažkosti s mužom menom Marcion. Bol to heretik [narušovateľ jednoty — pozn. red.], ktorého učenie sa čiastočne zakladalo na zavrhovaní všetkého židovského v kresťanstve. Odložil nabok Starý Zákon a s ním aj listy všetkých apštolov okrem Pavla. Podarilo sa mu založiť sekútu, ktorá sa značne rozmohla a pretrávala po niekoľko generácií. Vplyv Marcionovho učenia dal Cirkvi podnet, aby sa pozornejšie venovala Biblia počas zápasov s týmto bludným učiteľom. Skutočnosť, že Starý Zákon zostal v kánone Písma, ukazuje, že opozícia proti Marcionovi bola úspešná. Pravdu mu možno priznať iba v tom, že Starý Zákon je židovskou knihou a krivdime jej, keď ju čítame akoby bola napísaná kresťanmi. Cirkev ju prevzala z palestínskeho judaizmu v takej podobe, ako ju používali v synagógach (väčšina kresťanov v prvých stočiacich pravdepodobne používala Septuagintu — Starý Zákon v gréckine). Ale to ešte neboli dôvod na jej zavrhnutie. Opäť a opäť Pán Ježiš potvrdzoval platnosť Starého Zákona jeho citovaním. Pravda, Jeho interpretácia budila u Židov za Jeho čias nelúbosť, lebo neraz ignorovala ich tradície, alebo im aj protirečila. Nimi vypracované pravidlá mali ľudu napomáhať k dodržiavaniu Zákona, ale tieto pravidlá sa stali príliš prísnymi, napríklad v tom, čo sa dovoľuje — zakazuje konat v sobotu. Toto Starý Zákon nevyžadoval. Pán akoby „prišiel naplniť Starý Zákon“ tak, že poukázal na jeho skutočný význam a okrem toho aj na vlastnú nadradenosť nad ním ako predstaviteľ jeho Autora. Tam, kde Zákon zakazoval kradnutie, Pán povedal, že aj myšlienka na kradnutie sa má zavrhnuť, teda je to už sám motív, čo dáva zločinu priležitosť. Či by to však malo znamenať, že sa Starý Zákon nahrádza Novým? Cirkev po všetky časy odpovedala dôrazným NIE! V skutočnosti Nový Zákon sa nedá pochopí bez Starého, iba ak na najelementárnejšej rovine. Je to jeho naplnenie tak, ako je ovocie naplnením stromu, alebo opačne vyjadrené, Starý Zákon je pôdou, z ktorej vyrástol Nový. Takmer každý verš v Novom Zákone je ozvenou niektoréj časti Starého Zákona. To pravda neznačí, že Nový Zákon bol úmyselne vypracovaný tak, aby tomuto vzoru zodpovedal, ale jeho priateľa videli evanjelium na pozadí svojho vlastného vývinu v Starom Zákone. A ešte viac, ich Majster sám im opäťovne ukazoval, ako jeho slová a činy súladili so Starým Zákonom.

Novozákonní písatelia jasne videli svoju vieriako pokračovanie Starého Zákona. Tak mohli aj povedať, že v minulosti Boh častokrát a rôzny spôsobom hovorieval v prorokoch, ale teraz nakoniec v Synovi. Nieto zlomu, niete rozdielnosť v charaktere Boha, ani rozdielu v potrebách človeka. Čo nachádzame v Novom Zákone, je zmysluplné poňatie Starozákonnej zvesti v dokonalej harmonii.

Sprac. —mk

Z MYŠLIENOKZNÁMYCH MUŽOV:

- ◇ Možno sa mylíme, keď tvrdíme, že je ľudská duša nesmrteľná.
Ale do smrti si nedám vziať tento slastný omyl. Cicero
- ◇ Najväčšie neštastie, ktoré môže postretnúť človek je život,
ktorý nie je prežitý k Božej oslave. Kálvin

Božím Slovom sa máme sýtiť:

- PRAVIDELNE
- ASPOŇ RAZ DENNE
- MUSÍME BYŤ PRITOM SAMI
- NEMÁME BYŤ UNAVENÍ

Učedníci Pána Ježiše slyší slova velikého významu a dosahu. Vy jste sú země. Ano, vy chudí, pokorní a tiši, vy, kteří hladovite a žízni po spravedlnosti, kteří očekáváte trpělivě na Boha, vy, kteří ve světě prakticky nic neznamenáte, protože nerozhodujete o velkých věcech — vy jste sú země. Máte úlohu soli ve světě, který s vám významně nepočítá. A přece se bez vás neobejdete, i když to neví nebo si to nepřipomíti či se dokonce této představě posmívá.

Život bez soli si nedokážeme představit. Sú chrání před hniličkou, rozkladem a zkázou. Věřící jsou tedy ve funkci soli také nepostradatelní pro svět, jeho existenci a přežití. Sú zde není pro sebe. Sama o sobě není vzácná. Její význam vynikne při jejím použití. Ani kresťané nejsou na zemi sami pro sebe. Nemohou tedy vytvářet neprodryšně uzavřená společenství. Nemohou se stavovat za vysoké klášterné zdi. Možná, že procházejí nesnadným údobím života, kdy se nám zdá, že jsme již slabí, nemocní a zbyteční. Snad nás pronásledují chmurné a bezvýhledné myšlenky. Avšak do vši této sevřenosť nám říká Pán Ježiš slova, která nás pozvedají a napřímuji. Právě vy — navzdory vlastní slabosti a nemocnosti — jste potřební jako súl.

Důležitost soli si člověk uvědomí až tehdy, když ji nemá. Svět nemůže existovat bez lidí výry, lásky a naděje. Vždyť právě ti, kdo byli Kristem proměněni, mohou nejlépe měnit vše kolem sebe, mohou sloužit, odpouštět, smířovat se, mohou vnášet do společnosti ty prvky, bez nichž není možné pravé a pokojné lidské soužití.

Na druhé straně si ovšem musíme uvědomit, že jako věřící máme také velkou odpovědnost. Odpovědnost za to, abychom skutečně naplnili výsadu být tím, co vyznáváme. Můžeme se radovat z toho, že nás Pán povolává k závažnému úkolu a k nezbytné službě. Můžeme a máme být za to vděční. Jestliže však ale poslání, k němuž jsme určeni, nesplníme — kdo nás zastoupí? Vy jste sú země — řekl Pán Ježiš. Jestliže však súl pozbude chuti, čím bude oslolena? Nehodí se už k ničemu, než aby byla vyhozena ven a lidé po ní šlapali. Toto slovo Pána Ježiše je nejen proroctvím pískriencí a malosti, je nejen povoláním k dílu, ale je také závazkem a odpovědným pověřením.

Cirkev nesmí nikdy zapomenout, že je jiná než svět. Není mysliteľné, aby se učedníci ve světě ztratili či aby s ním dokonce splynuli. Význam soli je v tom, že je jiná než pokrmy, ktoré má ochutit. I my máme ovlivňovať „chuť světa“ a to tak, aby se lidé mohli v něm stát „chuťnými“ i pro Boha.

Kresťanský sbor následuje svého Pána, následuje toho, kterému se lidé posmivali a rouhali. Žádný sbor si nemůže myslet, že v něm všechno bude probíhat snadno, bez potíží a s viditelným úspěchem. Naopak. Tam, kde se cirkev, sbor, dosiahanou do postavení, ktoré nebude mít styčné body s charakteristickými rysami života Pána Ježiše, tam kde bude cirkev nabývať většího vlivu a moci, tam kde bude všeestranně zajištěná a společnost uznávaná, tam pozbývá svou chuť, svou ľásku a slanost. Jde o to, abychom se jako jednotlivci i ako sbory za súl

země nejen prohlašovali, ale abychom předně ve vši skromnosti plnili poslání soli, i když to třeba navenek nebude příliš vidět. Kéž naše postoje, vyplývající z naší výry ochutí prostředí, ve kterém žijeme a pracujeme, a to tak, aby lidé kolem nás zjistili zátra, či až za desetiletí, že jsme nežili nadarmo, plnice nepostradatelný význam soli.

Připr. — Sl

OPUSTILI ZHROMAŽDENIE

(Žd 10,25)

Je sobota ráno. Nasadáme do auta — pred nami je skoro sto kilometrov dlhá cesta cez hory a doliny. Ideme hľadať opustených, ktorí žijú bez obecenstva a zhromaždenia. Ako nás prijmu? Ci niekoho z nás ešte spoznajú? Jedná sa o dve rodné sestry a ich príbuzného s rodinou. Už niekoľko desiatok rokov je tomu, čo odišli daleko od spoluživkárených a zhromaždenia. Ako teraz žijú?

Býavajú naproti sebe — len štyri kroky sú dvere od dverí. Muž má ešte manželku, deti už dávno boli z domu odišli.

Klopeme, ale nik neodpovedá. Za dvermi počut slabý lomoz. Otvárame dvere, nastalo ticho. Otvárame druhé dvere — spálňa, dve posteľe, na stene obraz s nápisom: „Ked pôjdeš cez vodu, budem s tebou“. Ideme ďalej — kuchyňa — a v nej stojí prihrbená vycivená postava ženy. Je chrbtom obrátená ku dveriam, nevidí nás, nepočuje, lebo na pozdrav neodpovedá. Doiknem sa jej pleca — pootočí sa, má doširoka roztvorené oči a jedinú otázku: „Čo tu chceete?“ — „Vás hľadáme, milá sestra,“ vravim. „Ja vás nepoznám,“ odpovedá. „Ale ja áno, z fotografie.“

Je veľmi zostarnutá telom i duchom. Rozhovor sa už nepovznesie nad nemocou a bolesti. Iba stonanie je blízke. Všetka známosť Božieho Slova i vlastníctvo zasľúbení sa časom vysypali z myse ako zrno z vreca deravého. Tie dve myslia iba na to, ktorá z nich prv zomrie. Tak to vyzerá po rokoch bez obecenstva s Pánom i s ľudmi. Ani nápis z obrazov im už nič nehovoria. Vlastnia iba starobu a chudobu ducha. Už niet sily či odvahy vziať, priLASTNI SI NIEČO VIERON — zasľúbenie

či potešenie. Plakaj sa nám checlo nad teďkým bohatstvom biedy. Iba pári viet — čo bolo možné polokrikom povedať. Prikývnutie hláv bola odpoveď súhlasu. Odchádzame smuť s jedinou prosbou: Pane, nedaj, aby sme na staré dni svojich životov boli odlúčení od zhromaždenia, od bratov a sestier!

Klopeme na druhé dvere: Zastane v nich muž. Milo ho pozdraví jedna z nás — spoznáva ju po hlasе. Vpúšta nás dnu. Je doma iba on a syn na návštive. Manželka je v nemocnici. On má silnú cukrovku, preto nepoznal tvár, iba hlas. Čítať už mesiac nemôže. Začíname rozhovor — ale iba o všedných veciach. On býval vzácný brat v službe Slova, dnes učiteľ na penzii — takto uhrne rečou od každého náznaku vybočenia k Božiemu Slovu. Rozhovor pokračuje takmer dve hodiny. Vyzerá to ako v ringu, kde sa účastník uhýba každému zásahu. Je nám smutno, úzko, bolest v srdeci. Či naozaj musíme odísť len tak — od prázdnych rečí? V duchu sa modlíme a prosíme Pána. Rozhovor sa chýli ku koncu a tu jeden z nás pošepne: pomodlíme sa nákoniec. No on už vstáva — rýchle vystriem ruku, pridŕžam ho k sedeniu a prosím o súhlas k modlitbe na rozlúčku: Neodopreš! Konečne príležitosť povedať niečo vzácnejšie! Nepamäťám sa už na obsah tej modlitby, ale ked sme vstali, objal ma a bozkal a v jeho zahmlenných nemocných očiach sa objavily slzy a po mnohých rokoch výšlo z jeho úst to sladké slovo: Brat môj!

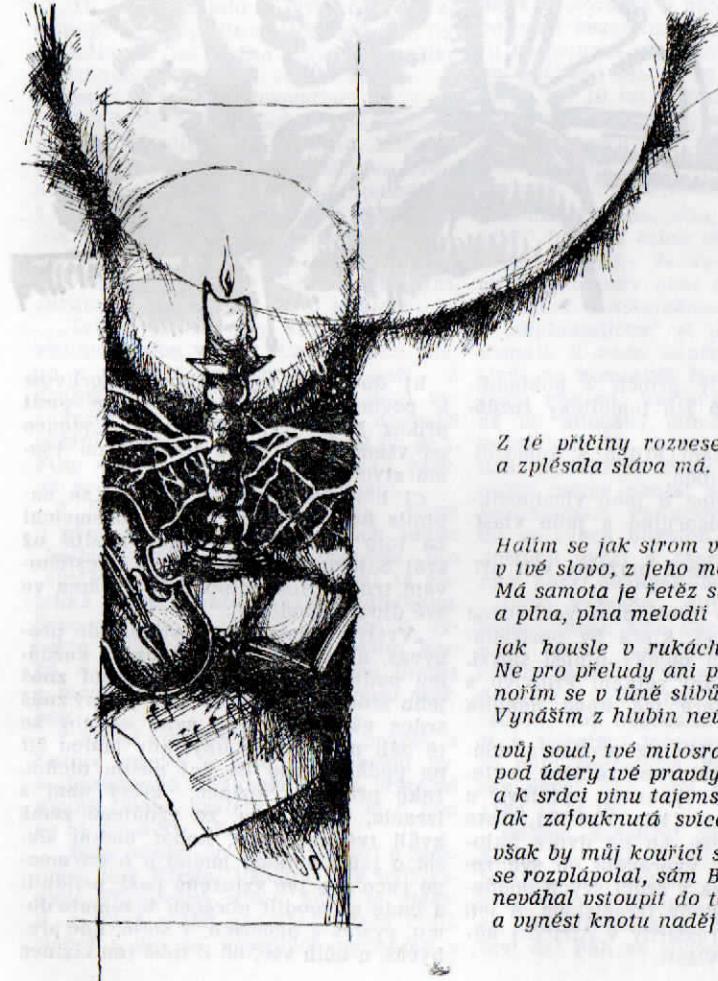
Jeho kríkovité zovretie dodnes cítim a jeho hlas dodnes počujem. Či naozaj ožil? Pán vie.

Zakrátko zomreli obe sestry a tiež on. Ani nám to nebolo oznamené.

Tak končia ti, ktorí opustili svoje všecko stratili, je nevyčísliteľná škoda zhromaždenie a spolužívaný ľud. Čo v ich živote. Dobre hovorí Dávid, že získali? Iba duchovnú chudobu a trápenie každého druhu. Aké bolo predtým ich blahoslavenstvo — a kde je? Nie je hodno opustiť otcovský dom a viať sa cudzinou, kde je iba duchovný hlad a chudoba. Nič nezískali! Ale čo

— or

Ve tmě pod křídly

Z té přičiny rozveselilo se srdce mé a zplásala sláva má.

Ž 16,9

Halim se jak strom v jinovatku v tvé slovo, z jeho manny žijí.
Má samota je řetěz svátků
a plna, plna melodii

jak housle v rukách mistrových.
Ne pro přeludy ani pro sny
nořím se v těně slibů tvých!
Vynáším z hlubin neúprosný
tvůj soud, tvé milosrdenství,
pod údery tvé pravdy žasnu
a k srdci vinu tajemství.
Jak začouknutá svice zhasnu,
však by můj kouřící se knot
se rozplápolal, sám Bůh pravý
neváhal vstoupit do temnot
a vynést knotu naděj slávy.

Marie Rajáková

FILIP A KOMORNÍK

Tento ojedinělý příběh z pokladnice knihy Skutků lze tematicky rozdělit do čtyř částí:

1. Důvod setkání Filipa s komorníkem a vlastní příběh.
2. Postava Filipa a jeho vlastnosti.
3. Postava komorníka a jeho vlastnosti.
4. V čem si z nich můžeme vzít příklad.

1. Víme, že v Bibli není zachycena ani jedna událost, která by postrádala odůvodnění či nějaký hlubší smysl. Výjimkou není ani setkání Filipova s komorníkem, které má hned několik důvodů:

a) důvodem byla již předehra událostí zahájená královnou ze Sáby, o které je psáno, že vykonalá návštěvu u krále Salomouna (1Kr 10,1-13). Tato královna jistě vše, co na dvoře Salomounově viděla, vyprávěla ve své zemi a vzbudila tak v srdci svých poddanných touhu po Bohu Izraelském. A její zprávy se jistě rozšířily v Africe i mimo hranice její vlasti.

b) důvodem byla Filipova horlivost a poslušnost v usilovné snaze plnit příkaz Pána Ježíše Krista — „jdouce po všem světě kažte evangelium všemu stvořeném...“ (Mk 16,15).

c) hlavním důvodem je, aby se naplnila Boží zaslíbení i při cizozemsku! Za toto setkání se vlastně modlil už král Salomoun u příležitosti přestěhování truhly Hospodinovy do chrámu ve své dlouhé modlitbě:

„Vyslyš v nebesích, v sídle, kde přebýváš, a odpust, učiň a odplat každému podle všech jeho cest, neboť znás jeho srdce — vždyť ty sám jediný znás srdce všech lidských synů — aby se tě báli po všechny dny, kdy budou žít na půdě, kterou jsi dal našim otcům. Také přijde-li cizinec, který není z Izraele, tvého lidu, ze vzdálené země kvůli tvému jménu, neboť budou slyšet o tvém velkém jménu a o tvé mocné ruce a o tvé vztažené paži, přijde-li a bude se modlit obrácen k tomuto domu, vyslyš v nebesích, v sídle, kde přebýváš, a učiň vše, oč k tobě ten cizinec

bude volat, aby poznaly tvé jméno všechny národy země a bály se tě jako Izrael, tvůj lid, aby poznaly, že se tento dům který jsem vybudoval, nazývá tvým jménem.“ (1Kr 8,39-43 Ek. př.)

Asi 750 let před setkáním Filipa s komorníkem o tom prorokuje Izaíáš:

„Hospodin se slituje nad Jákobem a znova vyvolí Izraele. Dá jim odpočinout v jejich zemi, přidruží se k nim i bezdomovec a připojí se k domu Jákobovu.“ (Iz 14,1 Ek. př.).

„Ať neříká nikdo z cizinců, kdo se připojil k Hospodinu: Hospodin mě jistě odloučil od svého lidu. Ať neříká kleštenec: Hle, jsem strom suchý.

Neboť toto praví Hospodin:

Kleštenec, kteří dbají na mé dny odpočinku a volí to, co si přejí, kteří se pevně drží mé smlouvy, dávám ve svém domě a na svých hradbách památník s jménem lepším než synů a dcer: Dám jim jméno věčné, jež nebude vymýcono.“ (Iz 56,3-5 Ek. př.).

O též se zmíňuje i prorok Sofoniáš, zhruba 600 let před touto událostí:

„Tehdy očistím rty každého lidu a všichni budou vzývat Hospodinovo jméno a sloužit mu společnou paži. Z druhých stran kúšských řek moji vyznavači, má rozptýlenou dcera, donesou obětní dar pro mne. (Sof 3,9-10 Ek. př.). Filip a komorník se tedy setkali hlavně proto, aby se naplnila Písma.

2. Povšimněme si teď Filipa. Víme o něm, že byl jeden z oněch sedmi „hellenských“ Židů, vybraných pro „službu stolům“. Filip splňoval ta nelihekká kritéria, která byla podmínkou. Čteme o tom ve Sk 6,3 ... „Bratři, vyberte si proto mezi sebou sedm mužů, o nichž se ví, že jsou plni Duchu a moudrosti, a pověřme je touto službou ...“

Filip si zachoval dobrou pověst a čistotu mravů a jeho vystupování bylo bezúhonné. Byla při něm i zřetelná plnost Ducha svatého. Čteme si o tom ve Sk 8,5-8 Ek. př.:

„Filip odešel do města Samaří a zveseloval tam Krista. Všichni lidé byli zaujati Filipovými slovy, když je slyšeli, a když viděli znamení, která činil. Neboť z mnoha posedlých vycházeli s

velikým křikem nečistí duchové a mnoho ochrnutých a chromých bylo uzdraveno. A tak nastala veliká radost v tom městě.“

Všude, kde mocně působí Duch svatý, dochází k rozvlažení a panuje tam veliká radost.

Filip byl také moudrý. To bylo další podmínkou diakonské služby. Jeho moudrost můžeme pozorovat ve verši 30 — Filip přistupuje k vozu a nespouští hned stavidla své výmluvnosti, nabídá komorníka k ničemu a neradí mu, co musí bezpodmínečně učinit, nechce-li se octnout ve věčném zahynutí. Jen na upřímná sestra ze Slovenska, která je už asi 10 let u Pána, těsně po svém obrácení toužila zachraňovat hynoucí duše. V začátečnické horlivosti volila originální způsob navázání konverzace s kolemjdoucími občany:

„Vážený pane, víte, že jdete do pekla?“ Jeden z takto otázaných jí odpověděl: „A víte, že vy jdete do blázince?“ Toto tedy není dobrý úvod evangelizace. Povšimněme si, jak moudře a „diplomaticky“ si počínal Filip. Přistupuje k vozu napřed mlčky a když slyší, co komorník čte, tázá se ho, zda tomu rozumí. Nevnucuje se, ale čeká, až ho etiopský ministr sám vyzve k vysvětlení. To je velmi podnětné pro nás, služebníky Pána v našem století, neboť máme poutat své okolí odlišným, bezúhonným vystupováním, pak vzbudit ve svých bližních zájem o onu radostnou zvěst a teprve potom zájemcům kázat evangelium.

Další krásnou Filipovou vlastností byla tichost. Kdo chce za všechn okolnosti slyšet Boží hlas, musí se umět ztišit. David to musel bezpodmínečně dokázat i uprostřed hluku vojenského tábora, aby nepreslehl tichý hlas Boží v šelestění morušových lístků, které bylo znamením, že před jeho vojsky vyšel Bůh, aby porazil Filistince. (1Pa 13,14-16)

Dalším krásným příkladem je nám Eliáš. Po jeho bezhlavém útěku před Ježábel mu napřed Hospodin ukazuje svoji moc uragánem podvracejícím horu, zemětřesením a ohněm. Tím Eliášovi dal Bůh na vědomí, že není potřeba

ba se bát lidí, ale že se má bát pouze Boha. A leprve když se Eliáš ztříší (zahali svou tvář), je schopen uslyšet hlas tichý a temný. (1K 19.11-13). I my musíme za všech okolnosti dbát toho, abychom měli „zavitou tvář“ a byli tak způsobilí vnímat Boží hlas. Filip byl tichý, nepřeslechl Boží hlas, který ho posílal na pusté místo.

S touto vlastností se úzce pojí další krásná Filipova vlastnost — poslušnost. Filip se nevyptává: „Pane, a co budu dělat na tom pustém místě?“ Ale poslušná a bez odmluv jde, kam ho Pán poslal.

Filipovi nechybí ani značná dávka odvahy. Na pustém místě se jistě mohla vyskytovat různá nebezpečí, ať již od divoké zvěře nebo od loupežníků typu Barabáše. Ale Filip se nebojí, uvědomuje si plně mocné výsady, jichž mohou směle užívat služebníci Páně i v dnešní době. „Vojensky se klade anděl Hospodinův okolo těch, kteří se ho bojí, a zastává jich.“

Filip je také vytrvalý a trpělivý. Trpělivě čeká na místě určeném, i když neví nač a proč. Nevnímá hlad, žízeň, nevnímá ani to, že ho boli nohy, neusnádá, ale je připraven v pravý čas na pokyn Boží zasáhnout. Nevadí mu ani prudké slunce, stojí a všechny smysly má v pohotovosti. Je připraven k akci jako poslušný voják, který se nesmí ohlížet na žádné útrapy vyplývající ze strádání vojenškého života.

Filip není ostýchavý, jeho dalším kladem je srdnatost. Nevím, jak bychom si v jeho situaci počináli my, kdyby nás náš Pán poslal k cizímu diplomatickému vozu a vybídl, abychom se dali do řeči s tak význačným cizincem. Jistě bychom se ostýchali. Ale Filip si je vědom majestátu svého Pána, jehož on je vyslancem. Proto bez rozmyšlení přistupuje k vozu. Je si plně vědom zaslužení svého Pána:

„Každý, kdo se ke mně přízná před lidmi, k tomu se i já příznám před svým Otcem v nebi.“ (Mt 10.32)

Filip zná dobře Písma. Ovládá mimoře „meč na obě strany ostrý“. Tato zbraň nesmí chybět v arsenálu žádnému evangelistovi. Proto také může odborně a pohotově objasnit komorníko-

vi všechny nejasnosti knihy Izaiáše proroka a to tak mocně, že ten „mouření“ nejen vše pochopí, ale prožije i znovuzrození a zatouží po křtu.

Filip kázal čisté evangelium. Neříkal komorníkovi nic o záracích a divech, které činil v moci Boží v Samaří, nezmíňuje se o svém naplnění Duchem svatým, ale v 35. verši si čteme, že mu kázal (zvěstoval) Ježíše. Kázal mu Krista — a to toho ukřižovaného! Známý americký evangelista si jednou postěžoval svému příteli, že se nikdo na jeho kázání v jednom velkém shromáždění neobrátil. A dostal odpověď: „To proto, že jsi dnes nezvěstoval tajemství kříže ...“ Tím „neúspěšným“ evangelistou byl tehdy Billy Graham, Apoštol Pavel se rozhodl: „... mezi vami nebudu znát nic než Ježíše Krista, a to Krista ukřižovaného: (1K 2,2).

Filip byl samostatný služebník Páně. Dovedl svobodně bez schvalovacího lidského řízení rozhodovat. Když komorník projevil touhu být pokřtěn, položil mu důležitou kontrolní otázku „Věříš celým srdcem?“ A když dostal uspokojivou odpověď, neváhal již dělo a komorníka pokřtit.

Filip nebyl pyšný, to vyplývá z posledního verše našeho textu. Zde se dozvídáme, že Filip opět káže evangelium, daleko od místa, kde jeho setkání s komorníkem přineslo tak velké pozehnání. Už na to ani nemyslí, ale horlivě jede dálce cestou, kterou ho vede Duch Páně. Tak ukáže evangelium ve všech městech, kterými prochází, celou cestu až z Azotu do Cesaree, horlivě a neúnavně. Jeho „akční rádius“ je obdivuhodný. Já bych se na jeho místě neudržel a pochlubil bych se bratřím, jakého úspěchu jsem dosáhl ve své službě k obrácení tak významného muže. Filip ne, byl to skromný a pokorný služebník Boží.

3. Povšimněme si osoby komorníka. Zjistíme, že byl význačný muž „mouřinské země“, rozkládající se na území dnešní Etiopie a Somálska a zastával důležité postavení ve vládě královny Kandáces ve funkci dnešního ministra financí. Byl tedy dobré situovaný a měl s sebou značný obnos peněz, když si mohl dovolit kupit si

knihu Izaiáše proroka. Byl to zřejmě velký svitek z kůže, nebo podobného materiálu, popsaný z obou stran. Písmo bylo psáno ručně — a proto také značně drahé. Kterýsi bratr odhaduje, že za tu „knihu“ musel onen ministr vydat nejméně 50 000 našich korun! Ale on nelituje tak značné ceny, protože touží celým srdcem poznat Živého Boha. Nelekl se ani dlouhé, nebezpečné a úmorné cesty z Afriky do Palestiny, která trvala řadu týdnů. Cesty, pokud nějaké byly, byly velmi obtížné a neschůdné, vedly přes hory, doly i přes pouště. Kdo z dnešních lidí by se k tak riskantní a únavné cestě odhodlal? Ale komorník touží po Bohu tak silně, že neuznává žádných překážek, a do Jeruzaléma jede. A protože byl upřímný, Bůh nedopustil, aby se trmácel nadarmo, a posílal mu do cesty svého služebníka Filipa, aby mu zvěstoval evangelium.

Mouření byl jistě velmi inteligentní muž — někomu pochopení Božích pravd trvá i řadu let, jemu na to stačí několik minut. Bůh k upřímnému upřímně se má (Ž 18,26).

Komorník splnil dodnes platná kritéria pro křest: otevřel uši pro evangelium, uvěřil srdcem, vyznal ústy Pána a poslechl jeho příkaz — dal se pokřtit! A pak se radoval. Do jeho poctitů se můžeme jistě velmi dobře vzít.

Já jsem byl pokřtěn nedávno a měl jsem takovou radost, že bych objímal všechny lidí na ulici a vyprávěl jim, jak nádherné a veliké věci mi učinil Pán, podobně jako ten uzdravený „dábelník“ v Gadaře.

4. V čem si náříme vztížit z Filipa příklad? Ve všem, úplně ve všem! Dal bych však důraz na jeho poslušnost, tichost a pracovitost na vinici Páně. A také na čistotu evangelia, které kázal. Kázal jen ukřižovaného Pána Ježíše.

A komorník? V čem si můžeme vzít příklad z něho, to je uvedeno na několika místech Písma: (Iz 34,16 Ek př.): „Hledejte v knize Hospodinově a čte to.“

„Dotazujte se na Hospodina, pokud je možno ho najít ...“ (Iz 55,6). Komorník hledal Boha a Bůh se mu dal najít. Koupil si knihu Hospodinovu a četl. A přinesl evangelium do Afriky.

Komorník nenechal Pána dlouho čekat „přede dveřmi“. Otevřel Mu své srdce na první zaklepání a zavolání.

V tomto si vezměte z komorníka příklad i vy, milí přátelé, kteří ještě váháte otevřít Pánu Ježíši své srdce dokončen! Učiníte-li to hned, můžete se ještě dnes radovat, jako ten komorník! Společně s vámi se budeme radovat i my, kteří už Pánu patříme — a nejen my, ale i andělé v nebi.

—ph

Plánuj tak, ako by mal Pán prísť o mnoho rokov. Ži však tak, ako by mal prísť dnes!

Pán Boh vždy, keď na nás ukladá bremeno starostí, ktoré tlačia k zemi, zároveň ponúka svoje mocné ramená, ktoré dvihajú k nebu.

Zajrajší charakter našich detí záleží od toho, čo dnes vložíme do ich duší.

Úprimná modlitba Božích detí speje k Otcovmu sluchu, k Otcovmu srdecu a k Otcovej ruke pomoci pre nás.

Je múdrejšie vybrať si čo povieme, ako povedať, čo si vyberieme.

Žiť bez Boha znamená zomierať bez nádeje.

VAKCÍNA PROTI ZÁVISTI

„Nevděk začíná zapomenutím,
ze zapomenutí vyrůstá lhostejnost,
z lhostejnosti nespokojenost,
z nespokojenosti zoufalství
a zoufalství proklíná.
Není tvé srdce tak hluboké, reptající,
tak bez odvahy právě z tohoto důvodu?“
Dietrich Bonhoeffer

Obklopeni nevděkem, nenasytností a závisti

„Nevděk světem vládne ...“ — tak to říká už staré přísloví. Myšlení a úsilí člověka je zaměstnáno příliš mnoha cíli a cennostmi, kterých je třeba dosáhnout, než aby člověk ztrácel drahocenný čas tím, aby dárci či dobradinci — či dokonce Bohu — splácel přiměřenou vděčnost. Když dosáhneme úspěchu, rychle zapomínáme na těžkou cestu k němu — a spolu s ní i na pomocnky na této cestě.

Vytyčujeme si stále nové a nové cíle. Obrovské úspěchy včerejška jsou dnes už naprostou samozřejmostí. Před sebou máme nové požadavky. Spokojenosť s dosaženým by natrvalo byla jen na překážku, protože otupuje ostří snaze o nové.

Nepřítel mistrně zaměřuje pohled člověka stále na nové, větší, pohodlnější a atraktivnější věci, které (ještěl) nemá. Reklama nás nenápadně upozorňuje na to, co vše ještě potřebujeme, „abychom mohli být šťastní“. Ve všech oblastech se vzbuzuje touha něco mít; tím roste poptávka, náklady, investice, produkce ...

Již v zahradě Eden...

Satanova taktika není nic nového. Dovede mistrně stupňovat touhu „mít více“. Představte si to — první lidé sedí v podivuhodné zahradě, která obsahuje všechny Boží tvůrkří nápadů. Lidé mají všechno k dispozici. Není tam nikdo srovnatelný, kdo by na tom byl „lépe“. A tu se satanovu podařilo vzbudit žádostivost prvních lidí a zaměřit ji na jediný strom, ze kterého jist nesměli. V této zahradě byla celá řada jiných „žádoucích“ stromů (1M 2,9), ty však byly náhle pro tuto chvíli naprostě nezajímavé. Dokonce i „strom života“ byl ponechán bez povšimnutí zcela stranou!

„Rána nenasytnosti“, „žádost“, která plodí hřich a tím i smrt (Jk 1,15), začala už tam. Taktika nepřítel se od těch dob nezměnila, vzbuzuje „žádost těla“, „žádost očí“ a apeluje na „pýchu života“ (1J 2,16). Stejně jako v zahradě Eden odvádí pozornost od nejrozmanitějších Božích požehnání, které uspokojují všechny naše opravdové potřeby, k věcem, které „bezpodmínečně musíme mít“, a to dokonce i tak, že nám namouvá, že nám je Bůh nepřeje (sr. 1M 3,5).

Realistické ohlédnutí

„Dobrořeč, duše má, Hospodina, a nezapomínej se na všechna jeho dobrodi-ní!“ — tak napomíná David sám sebe (Ž 103,2). „Nevděk začíná zapomenutím“ — četli jsme v úvodu. Kdyby byli Adam s Evou vděční za nádherné Boží stvoření, za všechny možnosti, které jim skýtala zahrada Eden a za jedinečné obecenství, pak by tak rychle nepodlehli nepříteli a jeho pokušení.

Všichni se můžeme vděčně ohlížet na veliké vysvobození a na stálou zkušenosť odpustění v Pánu Ježíši Kristu, na bezpečí a radost z obecenství s Bohem, naším Otcem (1J 1,4), který se o nás stále stará (1Pt 5,7), na vyslyšení našich modliteb a na viditelné vedení, na dar věčného božského života, na naše vyvolení v Pánu Ježíši před založením světa, na skutečnost, že nás obohatil všesíl kým duchovním požehnáním v nebeských vězech ... Nebude se pak naše srdce plnit stále novými dary a tím i stále hlubším poznáváním duchovního bohatství? (viz Ž 50,23).

Nemáme táké všechny důvody děkovat za milost, kterou PÁN vkládá do našeho pozemského života? Za mír, za svobodu výry a zvěsti evangelia, ale také za dosatek jídla a šatů a všechno ostatního, za zdraví a ochranu, za zdar v našem zaměstnání, za šťastný rodinný život, za duchovní obecenství a za pokoj ve shromáždění ... Teprve když děkujeme, otevírají se nám často oči pro plnost „nepatrých“ důkazů lásky a vedení, jímž nás nebeský Otec denně zahrnuje. Často pochopíme, že i těžká cesta je potřebná, protože v ní poznáváme Boží milující ruku.

Vděčnost a nenasytnost

Takové myšlení v našich srdečích vzbuzuje důvodu, že nebeský Otec bude i nadále o nás pečovat. Mimo to se učíme být vděčními, tzn. získáváme vnitřní postoj vděčné spokojenosti, která z nás vyzařuje a ční nás šťastnými a která nám umožňuje říci spontánně slovy to, že nově poznáváme nebo prožíváme Boží milost.

Ve vděčnosti spokojeného člověka ukrytého v Bohu jsou zahrnutы všechny životní okolnosti. Takovým mužem byl Job. Vděčně bral z Boží ruky své velké bohatství i rodinné štěstí (Jb 1,21). Vztah důvěry se tím tak upevnil, že mohl brát z Jeho ruky i „zlé“ (2,10). Jeho žena ho v tom nedokázala následovat, její srdce reagovalo úplně jinak — vybízela svého muže, aby „zlořečil“ Bohu, který už neplnil její očekávání (2,10).

Vděčný a spokojený člověk je značnou měrou imunní vůči neustálé satanově snaze vzbuzovat v nás nenasytnost. Vděčnost je vakcínou proti této nákaze. Jistě i on má radost ze všeho nového, co dostane — ale závist a žárlivost, hořkost a nespokojenost, lakota i nákupní máně, přehnané nároky a nikdy neuspokojená přání spojená s konzumním způsobem života a měšťáctvím jsou mu cizí. Jistěže potřebujeme k životu mnohem více věcí než dříve, ale vděčný a spokojený křesťan si drží nenasytnost od těla, ne křečovitou sebekontrolou a zákonictvím, ale zcela prostě svou hlubokou niternou spokojeností.

Všechno vlastním přičiněním

A ještě jedna věc: Existují lidé — a samozřejmě mezi nimi i křesťané — charakteristický tím, že se ke všemu „propracovali sami“. Takoví křesťané nikdy neproniknou k pravé vděčnosti; komu by také měli kromě sobě děkovat? Vždyť všeho dosáhli vlastníma rukama, vlastní prací. Jedno však musí člověk našich dnů poznat: Blahobyt a úspěch ještě zdaleka neznamenají spokojenosť a bezpečí.

Cílem více ve svém životě poznáváme dobrativou Boží ruku, tím jsme šťastněji.

Neposudzuj veci podľa toho, ako sa pozdávajú tebe, ale podľa toho, ako sa na ne díva Pán Boh.

Krištovo odpustenie prenáša dušu do neba. Jeho prítomnosť prenáša nebo do našich sŕdeč.

Clovek sa môže prestať starat o Boha. Boh sa však nikdy neprestance starat o človeka.

Stratený domov

V autobuse klesla na sedadlo s rozoraným srdcom. Hoci si nepripúšťala neveru v moc Božej lásky, predsa jej po tvári stiekali studené, meravé slzy, slzy bez citu. A v jej vnútri znela otázka, na ktorú jej nikto nevedel odpovedať: „Prečo jej vzali domov?“ „Prečo jej nedali lásku?“ Ani ona nevedela prečo. Cítila sa sama. Autobus zastavil a ona vystúpila. Na známom mieste, kde vystupuje každú nedeľu, pondelok, stredu, sobotu. Vonku bola tma a husto pršalo. A jej sa zdalo, že pláče celý svet spoju s ňou. Vždy chodila rovno, popri starom začmudenom hostinci. Ale vtedy nechcela ísť tade. Nechcela byť tam, kde sú ľudia. Uhla doľava a rozochvená sa rozbehla nevediac kam. Bežala hustou tmou, svetlú dut a lampa sa vzdialovala, hasla. Hasla i nádej v jej srdeci. A husté kvapky dažďa splývali so slzami beznádeje, slzami bez citu. Nevidela nič, len rozmaranú tmu. Bolest ju lyala stále ďalej do neznáma, od ľudu, od seba. Nepočula nič, len vlasiné ilmené vlykanie. Nevnímalu nič, len otázku: „Prečo jej vzali domov, prečo jej ho navždy vzali?“

A v tom zrazu ... Počula, ako prudko zaškripali brzdy auta a videla, ako sa auto otočilo a valilo sa rovno na ňu. Bežala bezhlavo dopredu. Potom nastalo veľké ticho. Otočila sa a uvidela skrvavenú tvár človeka. Žil. Zrazu prestala myslieť na seba. Slzy egoizmu rýchlo uschli. Prebulila sa v nej vďačnosť a zároveň lútosť nad človekom. Už nevidela seba. Bežala k ľuďom — pomohla ošetrovi — zachrániť svojho bližného. Teraz videla stovky, miliardy ľudu, ktorí potrebujú jej pomoc. Tých, ktorí predsa nemôžu zahynúť v nevedomosti, neistote, volajúcich o pomoc, o pravdu, o spravodlivosť. Vracala sa rýchlo k tej známej veľkej ulici, s veľkými svetlami. A v srdci ... vracaťa sa nádej na lásku. Nie na tú, ktorú nema, ale na tú, ktorú túži a musí dávať. Prebulil sa v nej nový záblesk radosti. Radosti z prebúdzajúcej sa práce. Bežala k ľuďom. Popri starom, začmudenom hostinci, popri majestátom chrámu, až prišla k dobre znáym rozsvieteným oknám, kde sa vnútri ozývalo slovo Pána Ježiša: „Aké sú tu veci, ktoré idúci medzi sebou rozjímajú a ste smutní?“ (L 24,17). Vybehl a hore schodami a rýchlo si sadla k nim. V ich strede uvidela lásku. Uvidela Pána Ježiša. A v ňom našla navždy svoj stratený domov.

—miriam

NA CESTU ROKOM 1987

Ked Pán Ježiš posielal svojich učeníkov na druhý breh Genezaretského jazera (J 6,17n) vedel, aká bude ich plavba. Vo chvíľach nebezpečia bol im však blízky s ochranou a pomocou. Aj naša „plavba“ nebude bez vzdutých vín a búrlivých vetrov (Euroklydon predstavuje nečakané pokušenie, zlé — Sk 27,14). Ba, ani hviezdy nebude možno vidieť — zhasnú tí, ktorí nám boli príkladom. Ked druhý Pán dovolí stroskotať našej loďke, privítaj nás na druhom brehu Vladár nové vlasti slovami: „Vojdi do radosti svojho Pána“. Pokiaľ sa však plavíme životom, pamäťajme na to, akú máme úlohu, kto je s nami a aký je cieľ našej cesty.

Našou úlohou je zvestovať cnoty Toho, ktorý nás povolal zo tmy do svojho predivného svejla (1Pt 2,9). Podľa Jeho zaslúženia tam, kde budeme, bude s nami aj nás Boh a Pán (Iz 43,5; Mt 28,20). A nás cieľ? To je domov u Otca, spasenie našich duší (1Pt 1,9).

—om

PETER -skala a trstina

Na otázku, ktorú dal Pán Ježiš svojim učeníkom, za koho Ho pokladajú, Peter odpovedal: „Ty si Kristus, Syn živého Boha.“ Ježiš mu na to odpovedal: „Blahoslavený si Peter, synu Jonášov, lebo telo a krv ti toho nezjavili, ale môj Otec, ktorý je v nebesiach.“ Keď boli učeníci presvedčení, kto je ich Pán, začal im hovoriť o príčine svojho príchodu na svet. Povedal im, že musí ísť do Jeruzalema a mnoho vytŕpiť od starších a od najvyšších knážov a od žakkonikov, byť zabity a na tretí deň vstať z mŕtvych. Vtedy si Ho vzal Peter na bok a začal ho odhovárať: Pane, to sa ti nikdy nestane. Tak nerozmýšľaj. Pán Ježiš vedel, kto je pôvodcom Petrovho varovania. Obrátil sa k Petru a povedal: „Chod za mnou, satahne, pohoršením si mi, lebo nemyslísť na Božie veci, ale na ľudské.“ Satan sa pokúšal odradiť Pána Ježiša od vykonania diela záchrany skrze jeho vlastného učeníka, ale ani tento pokus sa mu nevydaril. Satan aj dnes prichádza k nám, aby niekoho odradil od viery, od nasledovania Pána Ježiša, od utrpenia pre Jeho meno. Často použije na to ľudu chytrých, vzdelených, nábožných, ktorí majú známost Pisma, vedia, kto je Pán Ježiš, akým bol aj Peter.

Satan rád mieša lož s pravdom. Keď sa mu to hodí, cituje aj Písmo. Tak to urobil napr. na pústi, keď Pána Ježiša pokúšal (Mt 4,6). Prichádza s pravde podobnou rečou, aby sa nepozorované priblížil, vie sa dobre maskovať. Pán Ježiš ho však aj napriek taktike a chyrosti odhalil, hoci aj k tomu použil učenika Petra.

Keď si dovolil pokúšať a zvádzat k nepoddajnosti svojmu Otcovi samého Syna Božieho, okolo skôr si dovolí na nás. Pri nás sa mu to niekedy darí, zviesť k neposlušnosti a k pádu. Pre neho niet milosti, preto ju nepraje ani nám, veriacim ľuďom.

Dávajme si pozor na jeho zvody a pokúšania, nech už by k tomu použil kočkoľvek. Pán svojim učeníkom radi: „Bdejte a modlite sa, aby ste nevošli do pokušenia.“ Máme Písmo, čisté Božie Slovo, ono je mečom Ducha, ktorým odrazíme každý útok nepriateľov (Ef 6,17).

BÚH JE BLÍZKO

Každý z nás má chvíle, kdy se nám zdá, že Búh je daleko. Nic se nám nedaří. Búh jakoby neodpovídá na naše modlitby. Jsou to okamžiky smutku a vnitřního neklidu, které lze překonat jen tak, že se přiblížíme Pánu v jistotě, že On je s námi. Je proto dobré znát Boží Slovo a vědět, že:

- Hospodin nás předchází (5M 31,8; IZ 52,12),
- je za námi, aby nás vedl (Iz 30,21),
- je nám po pravici (Ž 16,8),
- je od nás na levo (Jb 23,9),
- je nad námi, aby nás zastínil svými křídly (Ž 36,8),
- chrání nás zespodu ramenem včnosti (5M 33,27),
- a svým Duchem v nás přebývá (1K 3,16).

—hk

VÚDCEVÉ

Duchovní vúdcové, o kterých mluví Písmo svaté, se nazývají staršími, dohližiteli nebo paštýri. V poslední kapitole listu Židům, ve třech verších (7, 17, 24) mají jméno „vúdcové“.

Každé jméno vyjadřuje jinou stránku služby, kterou mají konat věřící muži: Písmo je jmenuje podle toho, o jakou práci jde. Pro některého je výstižnější jméno „starší“, pro jeho věk, moudrost a zkušenosť (Ž 92,15), druhý je spíše „dohližitelem“, poněvadž koná strážní službu lásky nad jednotlivci a sborem, včas pastřehne a upozorní na hrozící nebezpečí. „Paštýr“ opatruje stádo, vyhledává milovaným ovcem tučnou pastviku k vzdělání ve víře a nežně je tam přivádí. „Vúdce“ naproti tomu ukazuje a razí cestu věřícím, pomáhá překonávat strázné, chráni od nepříznivých vlivů světa, jde před nimi, dokud je všechny nedovede na bezpečná a vzácnější místa. Zde na zemi ovšem nelze dosáhnout nejvyššího vrcholku, jak nám i Pavel připomíná: „Bratři, já nemám za to, že bych již dosáhl. Ale to jedno činim, na ty věci, které jsou za mnou zapomínače, k těm pak, které jsou přede mnou usilovně chvátají, k cíli běžím, k odplatě svrchovaného povolání Božího v Kristu Ježíši“ (Fp 3,13).

Nás drahý Pán je sám jedinečně příkladný starší, věrný dohližitel, dobrý a veliký paštýr a pravý vúdce. Ti, kteří chtějí konat tyto služby, mají stále své zraky upřít na Něho.

Vúdcové každého sboru mají před Pánem velkou odpovědnost, neboť každý má vést věřící skutečně vzhůru. Ničko z nich nemá hledět na to, zda je považován za vúdce, ale má odpovědět v bázni Boží usilovat o osobní příklad — povzbuzovat věřící, napomínat nebo varovat zejména před duchovním

úpadkem či „ustrnutím na mrtvém boďe“ v duchovním životě.

Jsou služebníci Páně, kteří jsou vúdci, jsou ochotni jit před milými bratřími a sestrami a být jim příkladem ve stoupání na všechny nádherné vrcholky? Což nejsme vybízeni k následování víry vúdců, spatřujíci cíl jejich obcování? (Žd 13,7).

Představme si, že by se stalo toto: Jakýsi vúdce se postaví v čelo turistické výpravy, aby ji vedl na vrchol nějaké hory. Má boty okované železem, land a hůl v ruce a i jinak vyhliží jako kzušený vúdce. Jeho řeč o horách je krásná. Poukazuje na čest těch, jimž se podaří po velké námaze vystoupit na temeno hory. Všichni čekají napjatě na znamení k pochodu, vúdce se však nehýbá, nejde vpřed, dívá se jen, učinila-li jeho propracovaná řeč na posluchače hluboký dojem; víc nečiní. Konečně se někdo ostýchavě ptá, byl-li někdy na některé z oných hor. Musí říci, že nikoli. Nikdy na ně nevystoupil, ale podle mapy a příslušné literatury ví o nich vše, takže může o nich i zasvěceně přednášet. Lze od něho více očekávat? Je to „vúdce“ nepravý, který pouze mluví, ale neučínicí nic pro ty, kdož touží na hory opravdu vystoupit.

Lid izraelský měl za časů Pána Ježíše podobné „vúdce“. Důkazem toho jsou Jeho slova: „Protož všechno, co by koli rozkázali vám zachovávat, zachovávejte a činěte, ale podle skutků jejich nečiněte: neboť praví a nečiní“ (Mt 23,3)? Možná, že umí takový zdánlivý vúdce pěkně mluvit i o modlitbě, ale sám není modlitebníkem, do modlitebních hodin přichází pozdě, nebo chce svými veřejnými modlitbami před posluchači zastřít svou soukromou modlitební lenost a chudobu!

Apoštol Pavel byl pravý vúdce, poněvadž sám šel vždy za Pánem, i když cesta byla příkrá, trnitá a kamenitá. Píše: „Spolu následovníci moji budete, jako i já Kristův“ (1K 11,1). „Šetřte těch, kteří tak chodí, jakož máte příklad na nás“ (Fp 3,17). „Vše ukázal jsem vám...“ (Sk 20,35). Také napo-

miná svého syna ve víře: „... ale bud příkladem věrných v řeči, v obcování, v lásce, v duchu, ve víře, v čistotě“ (1 Tm 4,12).

Vúdce víry nemůže vést dále, než tam, kam sám došel. Mladí věřící jsou obyčejně ochotni stoupat s nadšením na světlé výšiny víry a sebezapření a chtějí následovat Pána s radostí a Ježišu vrouceně sloužit. Pozorují-li však se zklamáním, že vúdcové mluví jen prázdná slova a nejdou napřed, ztrácejí radost i odvahu vystoupit na výšné vrcholky víry. Zůstávají jen prostředními dítkami Božími, které sice obdivují čisté výšiny víry, ale nikdy jich nedosahujou. Jejich vúdcové je nikam nedovedli.

V „onen den“, kdy mají vúdcové vydat počet za své milé bratry a sestry, mezi kterými pracovali, bude jejich radost a odměna jistě veliká, jestliže věrná a s radostí šli svatou cestou za Pánem a strhli na ni všechny mladé věřící. Budou však jistě velice zahanbeni, mluvili-li ve shromážděních o různých výšinách, ale sami byli ihosťní a duchovně lini, takže jich nedesahli, zářivým příkladem se nestali a tak nemohli ostatní povzbudit a vést je za sebou.

F. B.

OTEC VIE, KOLKO UNESIEM

V potravinárskom obchode nakupovali otec a syn. Ešte celkom malý, azda päťročný. Robili väčší nákup a pomerne dost nakúpených vecí kladol otec do plecniaka, ktorý mal na chrbte malý synček: „Čo to dieľa trápite“, ozvala sa jedna paní, „vedť to on neunesie.“ Chlapček však ani nečakal na otcovu reakciu a veselo zašveholil: „Nemajte obavy, teta, môj otec najlepšie vie, kolko unesiem.“

Sme opäť na prelome rokov. Keď sa pozrieme späť, musíme s ďakovaním vy-

znávať, že náš Boh a Otec nás nikdy nezatažoval neprimerane. Hoci sa nám neraz zdalo, že je to „náklad na auto“ a nie na človeka. Vždy tú fažiu časť kríza nám pomáhal niesť On, posiloval unavené ramená a nevládne nohy, liečil boľavé plecia. Vždy najlepšie rozumel našim „detským“ možnostiam a vedel odhadnúť naše sily a predpoklady.

V našom duchovnom živote bude treba aj v budúcom roku všeliťo niesť a znášať, niesť Kristov kríž, niesť aj svoje vlastné kríže, bremena starostí, nemoci, nepochopenia, všakováckych bôľov a nezdarov. Niekedy sa nám možno opäť bude zdať, že sme na konci so silami, že sa to prosté ďalej nejdá. Nech nás však vždy potešujú a povzbudzujú Božie zaspúbenia o pomoci i slová úvodného príbehu. Nás nebeský Otec predsa najlepšie vie, kolko unesieme. Neprídá nám ani dekagram viač. Napokon za všetky tu nesené bremena nás v nebesiach čaká nepredstaviteľné bremeno slávy a Božej pocty.

—jk

Zísť sa spolu v zbere veriacich je začiatok.
Držať spolu je pokrok,
ale pracovať spolu pre Pána — to je úspech!

OTÁZKY A ODPOVEDE

Otázka: Aká je súvislosť medzi Eliášom, Elizeom a Jánom Krstiteľom? (2Kr 2,9,15)
Odpoveď: Úvodom si musíme uviesť päť zásad, podľa ktorých možno na takéto a podobné otázky odpovedať:

1. V Božom Slove nie je možné z originálu jednoznačne povedať, či ten, kto písal daný verš, mal na mysli ducha človeka s malým „d“, alebo Ducha Božieho s veľkým „D“. Záleží na prekladateľovi, ako to - ktoré miesto chápe a aké písme- no použije.

2. Duch človeka sa nemôže prevetlovať do druhej osoby.

3. Nestáva sa, aby duch človeka vyšiel z ríše mŕtvych, iba ak Pán Boh dovo- hý výnimku. Medzi výnimky patrili Mojžiš, Eliáš a Samuel (1S 28, Mt 17,3). V prí- pade Eliáša nešlo o smrť, ale o premenenie. Pán Boh ho vzal do ohnivého voza a na zemi zostal iba jeho plášť. Zvláštny bol aj prípad Mojžiša, keď ho Boh „po- choval“. Samuel prišiel z ríše mŕtvych, ako to z príslušného textu Písma vysvitá. Skrte človeka však môže hovoriť aj konáť „cudzí“ duch, ako to bolo vidieť pri posadlých diablim, alebo pri Judášovi.

4. V starozákonnej dobe zostupoval na ľudí Boží Duch. Napríklad na Saula a iných ľudí, prorokov. Dnešní veriaci ľudia však Božieho Ducha majú, je v nich, čo predtým nebolo.

5. Prí pomazaní ide práve o oblasť Božieho Ducha.

A tak vráime sa k otázke. Elizeus priesil Eliáša, aby na ňom spočinul dvoj- násobný diel jeho ducha. Elizeus vlastne prosil, aby sa Eliášova múdrost, moc a všetko čo konal, prejavovalo pri ňom dvojnásobne. A naozaj, Elizeus vykonal dvakrát toľko divov, ako Eliáš. Ale to neznamená, že by Elizea bolo možno po- važovať za Eliáša.

A teraz sa sústredime na Jána Krstiteľa. Hospodin zasľubil, že pošle proroka Eliáša skôr, ako príde deň Hospodinov (Mal 4,5-6). Ide o-dvojaký príchod. O prí- vom čítame v Lk 1,17 — Ján Krstiteľ pôjde v duchu a moci Eliášovej. Nebude to však pretvorený Eliáš. Sice Pán Ježiš obrazne o ňom hovoril ako o Eliášovi (Mt 17,10-13), ale v inom zmysle. Okrem príchodu Jána Krstiteľa v duchu a mo- ci Eliášovej príde ešte ďalší „Eliáš“. Čo bolo zvláštne pri Eliášovi? Napríklad to, že zrazu vystúpil z neznáma a postavil sa pred kráľa Achabu i pred celý národ proti Bálovi. Išlo mu o to, aby sa celý národ vrátil k Hospodinovi, duchovne ob- rodil. A či podobne nevolal Ján Krstiteľ: Čiňte pokánie, navráťte sa! To je „eliášovský duch“, spôsob burcovania národa. V Zj 11,3 čítame o dvoch svedkoch, dvoch „olivách“, ktorí budú tri a pol roka svedčiť v Jeruzaleme. Za Eliáša ne- pršalo tri a pol roka. Tak isto to bude v dobe dvoch svedkov. Druhý z nich urobi podobný dív ako Mojžiš — obráti vodu na krv. Skôr, ako príde deň Hospodinov veľký a strašný, budú svedčiť dva svedkovia. Pred skazou Jeruzalema v 70. ro- ku tiež chodil jeden muž po muroch mesta a volal, aby ľudia utiekli, ako o tom píše židovský dejepisec Jozefus Flavius. V podstate teda ide o princíp, že pred začiatkom Božích súdov príde človek, ktorý bude mať charakter a spôsob jedna- nia Jána Krstiteľa, aby spolu s druhým mužom, ktorý sa bude prejavovať podobne ako Mojžiš, predpovedali súdy a ľudi na túto mimoriadnu udalosť pripravili.

Otázka: Sú v Kresťanských zboroch starší bratia samozvolení, určení, alebo vy- braní losovaním? Je v súčasnosti v Kresťanských zboroch dodržiavaná zásada podľa 1Tm 3,1-15 pokiaľ ide o starších? Ako sa má riešiť to, keď ich život je v rozporu s uvedeným miestom Písma?

Odpoveď: V každom zbere sú starší bratia a mali by byť aspoň dvaja, traja. Čím

viac, tým lepšie. Starší „pasú stádo“, sú pastiermi. Podľa 1Pt 5 starší nemôžete byť z prinútenia, ani voľbou či hlasovaním. V Sk 20,28 je napísané, že starších usanevuje Svätý Duch. Byť starším znamená veľkú zodpovednosť, lebo starší ide vpred, preráža ostatným cestu. Starší by životnú cestu mali mať „užšiu“ aký ostatní, nemôžu si dovoliť to, čo iní, lebo majú zodpovednosť za druhých a sú im vzorom. Jednotliví bratia a sestry v zbere poznajú, kto je starší. On je nám dnes, ale o týždeň, mesiac, rok nám nemusí byť. Každý brat a sestra by mal mať svojho staršieho. Vedú v Jk 5,14 je napísané, aby nemocný si zavolať starších zboru, ktorí sa budú s ním a za neho modlit. Ako ich zavolá, keď starších nepozná? Niektorý brat nemusí byť starším pre všetkých, môže byť len pre niekoho. Po staršovstve treba túžiť a Duch Boží k tejto úlohe oldarúva. Taki bratia sú v zbere poznávaní a uznaní, ale nie určovaní a odvolávaní. Ak by ich život bol od- razu v rozporu s 1Tm 3,3, potom nie sú staršími a Duch Boží povolá k tejto úlohe a zodpovednosť iných.

Z odpovedi jas v bratislavskom zbere spracoval —jk

POTÍŽE S MODLITBOU

„Modlit se mi pôsobí stálé potíže. Niekedy se mi zdá, ako když moje modlitba není vůbec vyslyšena. Niekak je všechno blokováno. Môže se stát, že Bůh určité modlitby nevyslyší. Často se modlím jen ze zvyku, mechanicky, není v tom nic živého. V modlitebném životě vůbec nic neprožívám. Často slyším mluvit o plodném modlitebním životě, ale jak toho mohu dosáhnout, jaké jsou k tomu předpoklady?“

Znáš nějakého člověka, kterého máš doopravdy rád? Potom chceš být s ním pokud možno pořád. Není vůbec důležité, jestli Ti všechna Tvá přání vyplní, samotná jeho přítomnost je tak pěkná, že všechno ostatní stojí stranou.

Někdy slýchám, že takto nemůžeme srovnat nás vztah k Bohu. Já si myslím, že ano. Bůh je zcela osobním Bohem. On mě miluje a očekává, že i já Ho budu mít ráda. V této oblasti lásky k Bohu má své místo také modlitba. Protože mám ráda Pána Ježíše, ráda s ním hovořím. Protože je Bůh můj Otec, těším se na rozhovor s Ním. Zde leží odpověď na Tvou otázku. Pokud Pána Ježíše skutečně miluješ, nebude pro Tebe modlitba nikdy záležitostí mechanické rutiny nebo povinnosti. A jak Ho můžeš milovat, když si neuvedomuješ — nevidíš Jeho lásku k tobě na kříži?

Jedině takto nebudete otřesen, když tvá modlitební přání nebudou vyslyšena. Protože víš, že Pán Ježiš tě miluje, díváš se na Mu, i když tvá přání nevyplní. Klidně Mu také pověz o svých potížích s modlitbou. Řekni Mu: „Dnes nemám vůbec žádnou chuť s Tebou hovořit. Máš takový pocit, že mě vůbec neslyšíš“. A tím už s Ním mluvíš. Nemusíš přece tyto své pocity před Bohem utajovat. Také příčiny svých blokovaných modliteb se dovíš, když budeš zkoumat svou lásku k Pánu Ježíši.

K osobní lásku patří osobní seznámení. Znáš Boha? Znáš Pána Ježíše? — Čti pozorně Evangelia. Když vidíš Pána Ježíše, vidíš Boha. Na Jeho životě a chování můžeš vidět, jak tě Bůh miluje.

— Snaž se Bohu za všechno děkovat! (1. Tes. 5,18)

— Bud pripáren činit Boží vůli, neboť jinak bude tvá láska pouhou frázi.

— Při tom všem můžeš s Pánem Ježíšem mluvit o všech svých nedostatcích v lásku k Němu; neboť právě v takovém vztahu jsme na Něm a na Jeho lásku závislí. (Rim. 5,5, Gal. 5,22)

— em

NADČASOVÝ PÁN VE TVÉ ČASNOSTI

Nikdy nezapomeň na své osobní zkušenosti s Pánem! Pamatuješ se, kolikrát jsi byl zemulen a jak často léta ukolébán v bezstarostné povrchnosti svého „duchovního“ života tím, že ti nepřítel zkátil či dokonce zatemnil světlo pro tvé duchovní oči? Proto NI-KDY NEZAPOMEŇ:

1. na svůj včerejšek s Pánem.

V „emauzské záležitosti“ svého života jsi přece naprosto nebyl schopen přijít k Pánu — ale On přišel za tebou a to kolikrát! [L 24]

- a) On řešil tvou bezradnost a zkámaní všemi a ve všem — TVOU SLEPOTU SRDCE — v. 17,
- b) On řešil tvůj smutek a skličující pochybení řeči — TVOU ZPOZDILOST SRDCE — v. 21 a 26
- c) On řešil tvou deprezi a únavu, odkazanou na „odpočinek“ v pochybných „emauzských hospodách“ — TVOU ZEMDLENOST A „OPOTŘEBOVANOST“ SRDCE — v. 32–33.

Jen řešil? Ne! On přece vyřešil! Jak jsi jen mohl — a snad dnes ještě můžeš — na tuto svou nádhernou zkušenosť s Pánem zapomenout? Copak nebyl vždy ve všech okolnostech tvého života s tebou, i když to tak dlouho trvalo, než jsi Ho v nich uviděl? Neumíš už sčítat všechny dary Jeho milosti — novou silu, radost a pořešení z Něho a ze svého návratu do „Jeruzaléma“ — na své místo v „tak málo atraktivním“ shromáždění, „které ti nic nedává“, protože sám nemáš nic, co bys tam přinesl a dával také ty?

2. na svůj dnešek s Ním.

V otázce tvých „zavřených dveří“ pro neopodstatněné obavy mého a tvého života, kdy jsi nedovedl vůbec navázat s Pánem jakýkoliv kontakt — ale On přišel tolíkrát za tebou, aniž mu v tom mohly zavřené dveře zabránit! [J 20]. Není to vlastně tvůj dnešek Ježíša nezměrné milosti s Tebou? Vždyť On stále řeší:

- a) tvůj pocit opuštěnosti v úzkostech zkoušek víry a věrnosti — TVOU NEDOVĚRU SRDCE — v. 19 — svou přítomností,
- b) tvůj chronický neklid a nejistotu ve víru denního shonu — TVŮJ NEPOKOJ SRDCE — v. 20–21 svým pravým potěšením,
- c) tvé chaotické životní záměry a cíle plné rozporů, nezdaru a věčných omyleů — SOBECTVÍ TVÉHO SRDCE — v. 21–22 osvobození od sebe sama,
- d) tvé ubohé mezilidské vztahy s jejich hořkostmi, závistí, neodpouštěním, zbabělým mírem a pohedlným alibištem nebo dokonce s myšlenkami na pomstu ... — TVOJI TVRDOST SRDCE — Ž 109, 24–29, nebo L 23,34–48.

Tvůj dnešek s Ním je dneškem vyřešení tvého duchovního živoření, chodíš-li opravdu v Boží bázni věrně s Ním a uvědomuješ-li si svou plnou závislost na Něm. Vždyť konfrontace tvé lásky s Jeho láskou na kříži tě přece nemůže nechat lhostejným — v pohledu Ježíšova očí do tvých! Zeptej se na to Šimona Petra a prožij jeho hořký pláč, abys pochopil, jak tě Pán miluje a jak ti důvěruje a pochopil, čím tě pověřil a pověřuje!

Není Pán hoden tvé úcty? Nezaslouží si, abys konečně přestal dávat přednost sám sobě a svým vlastním tělesným zájmům před Ním samým, abys Jej přestal zapírat svým sobeckým způsobem života? Copak jsi tím vším nezavinil hanbu, bolest, opuštěnost a smrt svého Pána a Spasitele? Ano, On je s tebou a chce s tebou přebývat v obecenství své lásky mezi tvými spolu-výkoupenými ve shromáždění.

3. Na svůj zítřek s Pánem.

V „betánské záležitosti“ Pán vyřeší s tebou slavně vše, o čem se ti ani nesnilo! [J 3,1–3; J 12,1–3].

- a) vyřeší tvé blažené stolování s Ním, i když jsi nikdy neuměl nic jiného než „stonat“ svou nemocí, která jen z veliké Boží milosti „nebyla k smrti“, neuměl jsi nic jiného než „umřít“ a být druhými „pochován v hrobě“ jako Lazar, kterého však Pán miloval, miluje a nikdy milovat nepřes a ne svou nepochopitelnou Boží lásku! [J 11,3.5.35–37.43; J 12,1–2]! Zeptej se na tuto nádhernou skutečnost a sděl své zkušenosť s nebohým MIFIBOZETEM [2S 9... ale také 19,24–30]!

- b) On vyřeší tvou radostnou službu Pánu a všem Jeho spolustolovníkům — LAZARŮM! Připravíš už konečně v Betánni aspoň v onen „šestý den před velikonoci“ aspoň svou životní „večeři“ pro svého Pána a pro ty, jichž se ujal! Jsi připraven umývat znečištěné a snad i páchnoucí nohy všem Jeho pochybeným „lazarovským spolustolovníkům“ podle Jeho vzoru [J 13,3–17]? Anebo dovedeš jím aspoň podat vodu pro jejich nohy, aby si je mohli sami umýt? Můžeš vůbec podávat nějaký hodnotný pokrm na svůj prázdný stůl a posluhovat při něm? Pán však vyřeší „nemožné“ i v tvém případě. Což nevěříš, že „vstav od večeře,

umyl nohy“ všem Petrům, Janům, Jakubům — ba dokonce i Jidášům? A že „milovav ty své, až do konce je miloval“ — a že jen Jidáš nevzal nic z Jeho lásky, a proto zahynul? Blahoslavená MAR-TA — a s ní ty i já!

- c) On vyřeší tvou nejčistší pocitu Ježíšova lásku i u tebe, tak neschopného milovat Jej i vůbec kohokoliv jiného než sebe — [problém drabé masti a její vůně, projevující se u tebe i u mne].

Netečušíš upřímně i přes svou praktickou neschopnost dát svému Pánu všechno, co máš a ve své slabosti, v nepochopení či dokonce i tehdyn, kdy tě ostatní, kteří na tom nejsou o nic lépe než ty, odsuzují, konat vše JEN PRO ČEST A SLÁVU SVÉHO PÁNA a tak očekávat Ježíšova zaslíbený brzký příchad pro tebe, kdy tě vezme spolu se svou církvi? Skoncuješ už konečně se svým „příživnictvím“ v Ježíšově svatém díle a se svou poplatností nešťastným ohledům na lidské mýnění ...? [J 13, 4–8; Mt 26,6–13] Blahoslavená MAR-TA — a s ní ty i já!

Proto nezapomeň nikdy na tak akutální SLOVO Ep 4,1–7!
(jak se to stává často i —kk)

BOLO TO VELMI DOBRÉ

V úvodních veršoch Biblie čítame v sávislosti so stvoriteľskou činnosťou niekolkoráz: A Boh videl, že je to dobré. Nádherné dielo Stvoriteľa a Ježíšova riadenie tvorstva opisujú neustále tí najväčší umelci. Žalmista, keď všecko okolo seba pozoruje, nemôže inak, ako písat prekrásny 104. Žalm. Predsa sa príčasto stretávame zo strany ľudu, a to aj veriacich, s akýmisi výhradami oproti Bohu a Ježíšovi. Počúvame ľudsky nerozumné slová: „Keby som to ja mohol vziať do ruky!“

Istý záhradník tiež takto rozmýšľal pri pohľade na veľkú tekvicu: „Pán Boh to nedobre vymyslel, keď dal rást takému veľkému plodu na slabých výhonkoch. Ja by som to zariadol ovela rozumnejšie. Tekvica by predsa mala rásť na mohutných konároch stromu!“ V tom zafúkal vetrik a zo stromu presne na jeho hlavu spadol vlašský orech. Vzápäť sa spamätať a uznať, že to Boh predsa len zariadol najlepšie. Vedľ čo by sa bolo stalo, keby mu na hľavu spadla tažká tekvica!

Často aj v súvislosti s utrpením, či smrťou našich drahých alebo v súvislosti so zdanlivou nespravodlivosťou máme voči Božiemu vedeniu výhrady. Myslíme si, že by sme to vedeli riadiť lepšie. Ako sa len podobáme onomu záhradníkovi. Napokon však predsa len pochopíme dobré Božie riadenie všetkého okolo nás i medzi nami, či v nás. Nuž, dajme za pravdu Božiemu Slovu, ktoré napísal apoštol Pavol mladému Timoteovi: Lebo každé stvorenie Božie je dobré ... (1Tm 4,4). A v liste veriacim do Rima: A vieme, že tým, ktorí milujú Bohá, všetko spolu pôsobí na dobré ... (R 8,28). —jk

UMÍTE SE ZTIŠIT?

„Vzdejte Hospodinu čest jmena je ho, ... a sklanějte se před Hospodinem v okrasce svatosti“. (1 Pa 16,29).

Víme, že se scházíme ke společným shromážděním, abyhom ctili a oslavovali svého Pána? Uvědomujeme si, že přicházíme proto, abyhom své myšlenky upínali k Němu, vyjadřovali Mu svou lásku a vyvyšovali Jeho jméno? Proto před začátkem shromáždění by se měl každý z nás ztišit. Ovzduší úcty, která má předcházet každému sejiti, však bývá mnohdy narušeno naši upovídáností.

V jednom sboru se stalo, že si dvě sestry měly cosi „důležitého“ říci právě před začátkem sbromáždění. Vůbec jim nevadilo, že svým hovorem ruší další přítomné. Varhaník, tiše hrající na harmonium, si toho povšiml. Zvýšil proto intenzitu, až se modlitebna rozezněla melodii hrané písničky. Ženy, aby si dopovídely, co měly na srdci, začaly na sebe křičet. V tom varhaník přerušil hru. V hrobkovém tichu, které náhle nastalo, byl slyšet křik jedné z nich: „Já smažím ...“

Někomu se to může zdát směšné. Ale uvědomme si, jak nedůstojné je takové chování. Kéž se vždy ztišíme před každým shromážděním! Pamatuji si: Když překračujeme práh modlitebny, vstupujeme na místo, kde je podle svého zasíbení přítomen Pán Ježíš!

připr. —hk

◆ Nic takého hriechu na svete, za ktorý by neboli Pán Ježíš zomrel. A tak ani nicto takého hriechu, ktorý by nemohol byť zachránený.

ČO JE V TVOJOM SRDCI?

Pán Boh hľadí na srdce človeka. Na tomto princípe vybral spomedzi synov Izaiho Dávida za krála nad Izraelom. Srdce je ten skrytý orgán, v ktorom vzniká a prejavuje sa viera, láska, radosť, pokoj a všetko to vzácne ovocie Ducha Svätého. Na druhej strane pôvodná Božia správa o srdci človeka je, že „čokoľvek vytvorila myšlienky jeho srdca, je len zlé po všetky dni“ (1M 6,5) a Pán Ježíš to potvrdzuje: „Lebo z vnútra ľudského srdca vychádzajú zlé myšlienky, cudzlosť, smilostvá, krádeže, lakovstvá, nešľachetnosť, lesť, nestudatosť, zlé oko, ruhanie, pýcha, bláznovstvo“ (Mk 7,21-22).

Základnou otázkou pedagogiky, od ktorej sa odvíja výchovný proces, je: Aký je pôvodný prirodzený človek? Je dobrý alebo zlý? Možno stavať na tom, že je od narodenia správny, len ho treba nepokaziť — alebo je od narodenia prevrátený a nemá dobrý základ? Božie Slovo dáva zaprávdu tým druhým — človek je od narodenia hriešny a od prirodzenosti neschopný byť dobrý. Jeho pôvodné srdce je zlé a prevrátené. Božia cesta je — dať človeku srdce nové, úplne nové, s prejavom Božej prirodzenosti. Ako sa nové srdce prejavuje?

Nevieme zistíť, čo je v srdci človeka, lebo do neho nevidíme. Ale jednako, po telesnej (fyzickej) stránke môžeme zistíť, čo je v srdci, keď človeka raníme, spôsobíme mu otvorenú ranu. Z rany vytieká to, čo je v srdci — zjavuje sa obsah srdca, krv. Táto vzácná tekutina, ktorá drží pri živote bunky tela a je nositeľkou života, sa ukáže na vonok. To preto, že je v srdci — tom vynikajúcim Božom čerpáciel vloženom do človeka.

Je srdce tela, ale aj srdce duše, o ktorom hovorí Boh a Pán Ježíš. Ak nás zaujíma, čo je v tom duševnom srdci, tak pozorujme človeka, čo vystiečie, keď ho rani. Niekoľko sa rani sám — udrie sa kladivom po prste — a rúha sa Bohu. Hľa, vidno, čo je v jeho srdci — hnev na Boha. Niekomu stupia na kurié oko v autobuse, a už mu vidíte do srdca. Ukáže sa hnev. Niekoľko vyhľadá vysokú cenu v športke alebo príjmu jeho diefa na vysokú školu — a sused sa cíti byť dotknutý, ranený a vytieká z jeho srdca závist. Takých príkladov by bolo mnoho.

Čo je v tvojom srdci? To sa ukáže, keď ta rania. Ako sa zachováš? Všimnite si príklady Božích detí v Biblii.

Ranili Pána Ježíša. Prebili Mu ruky i nohy klinmi a pribili Ho ku krížu. Srdce Božieho Syna sa otvára a vytieká prúd LÁSKY: „Otče, odpust mi, lebo nevedia, čo robia“ (L 23,33-34). Ukázal sa ten vzácný obsah Jeho srdca. Konajme aj my, Božie deti, podobne, keď „láska Božia je rozliata v našich srdciach skrz Svätého Ducha, ktorý nám je daný“ (R 5,5).

Vävaznili Petra. Nebolo to bez utrpenia. Na druhý deň mal byť vyvedený k poprave. A on má v srdci POKOJ: „A v tú noc, keď ho mal Heródes predviest, spal Peter medzi dvoma vojakmi, zviazaný dvoma refazmi a strážcovia predo dvermi strážili žalár. A tu, hľa, aniel Pána sa postavil k nemu a svetlo sa zablesklo v príbytku. A uderil Petra do boku, zobudil ho a povedal: „Vstaň rýchle“ (Sk 12,6-7)! Co bolo v Petrovom srdci, to vyšlo v utrpení von. Nielen vojaci strážili refazmi poviazaného Petra, ale ten mal aj iného strážcu: „A pokoj Boží, ktorý prevyšuje každý rozum, bude strážiť vaše srdcia a vaše myšle v Kristu Ježíšovi“ (F 4,7).

Apoštолов nabili pred vysokou radou židovskou a zakázali im hovoriť o Páne Ježíšovi. Z ich srdca však vytryskla — RADOST: „A oni išli spred tvári vysokej rady radujúc sa, že boli učinení hodnými byť pohanení pre meno Pána Ježíša“ (Sk 5,40-41). Naplnilo sa zasluženie, ktoré im dal Pán Ježíš: „A tak aj vy teraz pravda máte zármutok, ale vás zasa uvidím a vaše srdce sa bude radovať a vašej radosť nevezme nikto od vás“ (J 16,22). Pri utrpení a ranách sa ukázala vnútorná kvalita srdca.

A čo Pavol a Sílas, zovreni v klade filipského žalára? V bolestiach — a vybehl PIESEN: „A keď im už boli zadali mnoho rán, vsadili ich do väzenia a strážnemu väzenia prikázali, aby ich dobre strážil. A on, dostanúc taký príkaz, vsadil ich do vnútorného väzenia a pre bezpečnosť im nohy zovrel do klad. Ale o polnoci Pavel a Silas modiac sa spievali Bohu chvály a väzni ich počúvali.“ [Sk 16,23-25]. Tí mali v srdci Slovo Kristovo i piesne; Pavol prakticky osvedčil, že obstál v napomienutí, ktorým sám napomínil Kološanov: „Slovo Kristovo nech probýva vo vás bohaté vo všetkej múdrosti: učiaci a napomínajúci sa žalmami, hymnami a duchovnými piesňami v milosti spievajúci vo svojom srdci Pánovi“ [Ko 3,16].

V troch Danielcových priateľoch nachádzame tých, ktorí v nebezpečí života vyznali srdčnú VIERU slovami: „Jestli tak chce nás Boh, ktorého my ctíme, ten nás môže vyrhnúť z ohnejovej pece rozpálenej a vyrhne aj z tvojich rúk, ó, kráľu! Ale ak nie, nech ti je známe, ó, kráľu, že tvojich bohov cti nebudem ani tvojmu obrazu, ktorý si postavil, sa nebudeme klaňať“ [Dn 3,17-18]. Takáto viera srdca má časné i večné zaslúbenie: „Lebo keď vyznáš Pána Ježiša svojimi ústami a uveríš vo svojom srdci, že ho Boh vzkriesil z mŕtvych, budeš spasený. Lebo srdcom sa veri na spravodlivosť a ústami sa vyznáva na spasenie“ [R 10, 9-10].

Co je v tvojom srdci? Je tam viera, láska, radosť, pokoj, duchovná pieseň? Môžeš radostne spievať: Je jasno ... pieseň ... radosť ... v mojom srdci dnes? To, čo mi nemôže tento svet ani dať, ani vziať? Pán Ježiš prišiel vykúpiť hriescích ľudí a dať im nové srdce, ktorého kvalita vychádza najavo cez rany a utrpenie. Nech je to s nami vždy tak, ako sa patrí na Božie deti.

—ik

75. VÝROČÍ

„Ten z dávna zaslíbený príchod Pána Ježiše jest na obzoru. Tisíce a tisíce dítek Božích očekávajú svého Vykupitele, ktorý je vysvobodil od hněvu budoucího, a ktorý každé chvílie môže príjmiť. Tato doba je predehrou „dne Páne“, jež ako zloděj v noci, tak príjde. Všechny udalosti kolem nás nasvědčují tomu, že se připozdívá. Lidé očekávají převraty nedozírného vlivu. Rozehnání panuje na všech stranach a ve všech zemích. Úžasné zmény povstávají ve všech národech ...“

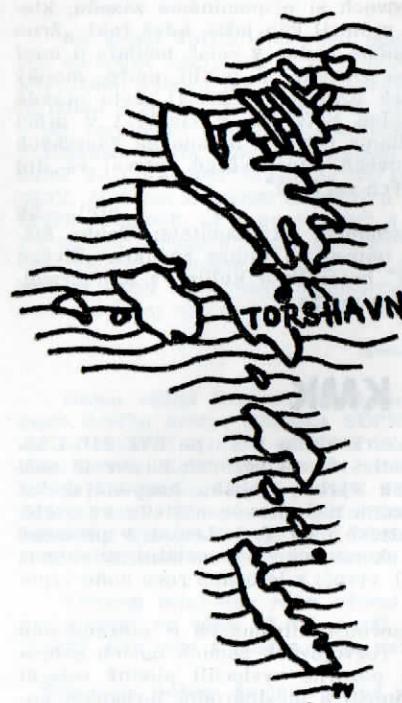
Témoto slovy začínať úvodní článok bratra F. J. Křesiny, redaktora časopisu „ZE SLOV PRAVDY A LÁSKY“, jehož 1. číslo vyšlo v Praze dne 10. ledna 1912.

Ano je tomu už 75 let, kdy vyšel tento první časopis našich sborů v nákladu asi 500 ks. Počáteční 3 ročníky vyšly pred 1. svetovou válkou, pak bolo vydávaní časopisu prerušeno. Vydávaní časopisu pokračovalo v roce 1920 až do kvätne 1941 a pak do ukončení čtyřmi čísla 25. ročníku. Po 2. svetové válce vyšlo v roce 1946 jedno číslo a v roce 1947 poslední 26. ročník, ktorý končí slovy bratra Křesiny: „... budeme-li v Božích pravdách žiť a bude-li nás život svatý a pro Boha oddelený, budeme také napravovať to, co „zkuhavélo“. Příklad napravujel“ a posledním citátem Žid. 12,13 (Žilka): „Připravte pro své nohy přímé stezky, aby, co je chromé, se nevymklo, nýbrž raději bylo vylečeno!“

Ke krátkej vzomince na bratry, ktorí nám psali články do časopisu, zbyva jen dodat slovo z ep. Židum 13,7: „Vzpomínejte na vúdce své, ktoríž vám mluvili slovo Boží, jejichžto obeovánijaký byl cíl, späťujúcie, následujetež jejich víry!“

—pt

BOŽÍ DÍLO NA FAERSKÝCH OSTROVECH

Tyto ostrovy leží mezi Shetlandskými ostrovy (náležejúcimi k Veľkej Británii) a Islandom. Jsou približne 280 km severně od Skotska a 560 km od Norska. Tvorí je 17 obydlených ostrovov s kolem 40 000 obyvateľov, kteří jsou většinou Skandinávci. Politicky jsou součástí Dánska s částečnou samosprávou.

Pomocí meče se křesťanství dostalo na tyto ostrovy v roce 999. Reformace zde proběhla okolo roku 1536, kdy se většina ostrovanů stala členy Lutherové církve. Vznik bratrských shromáždění se váže k roku 1865, kdy Skot William Gibson Sloan připlul na tyto ostrovy se zvestí evangelia, spoléhaje

při tom výhradně na Boží věrnost. Po třinácti letech návštěv uvěřil zde v Pána Ježiše jeden mladý muž se svou sestrou. Později byli pokřtěni. V roce 1881 se William Sloan čenil v Glasgow v s touto mladou ženou. Po návratu na Faerské ostrovy se usadili v hlavním městě Torshavnu a pokračovali ve své práci. Sloužili zde v malém shromáždění, kde se scházelo pět nebo šest věřících. Ti přicházelé vždy na počátku nového týdne lámat chléb na památku Pána Ježiše. Čas od času přijížděli další pomocníci, většinou ze Skotska. Byl to např. Alexandre Mitchell z Clydeside poblíž Glasgowa. Ten se připojil k Williamu Sloanovi v roce 1890 a vytrval až do roku 1900, kdy odjel do Norska. Jiný významný pracovník té doby byl D. J. Danielsen. Původem byl z Torshavnu, obrátil se ve Skotsku a misijně působil v Kongu. Odtud se vrátil zpět domů, aby zde ještě 12 let pokračoval v misijní práci, než byl v roce 1916 povolen do nebeského domova. William Sloan se mohl těšit z práce, kterou začal a v níž trpělivě pokračoval až do roku 1914, kdy odešel ke svému Pánu. V této době však už na různých místech existovalo šest sborů. Po Williamu Sloanovi nastoupil na vinici Páně v roce 1917 jeho syn Andrew. O rok později se k němu připojil Victor Danielssen, učitel z Faerských ostrovů. Tento bratr byl literárně nadaný. Svým darem posloužil při vydání prvního zpěváku ve faerském jazyce a později i překladem Bible. První Bible ve faerštině byla vydána v roce 1949. Úředním jazykem na těchto ostrovech byla dánština, používaná při úředním styku, ve školách i církvi. Nyní je den ze dne patrný návrat k faerštině. V nedávne dobu došlo k obživení psané formy tohoto jazyka, k tomu přispěla i práce Victora Danielsena a dalších.

V současné době je na Faerských ostrovech asi třetí bratrských shromáždění s asi 8 tisíci věřícími (20 %

obyvatel). Některé sbory jsou větší, jiné menší. Shromažďovací sály v Tors-havnu a Klakksviku mají po jednom tisíci míst k sezení. Bratři vybudovali na západním ostrově středisko pro mládež s názvem Zarepta, kde je možné ubytovat 200 dětí nebo mládeže. Tento tábor je využíván hlavně o letních prázdninách. Děti zde slyší výklad Božího slova velmi jednoduchým způsobem. Podnět k založení tohoto střediska vzešel od mladého 33 letého muže, který tragicky zahynul při návratu domů z Islandu v roce 1970 při havárii letadla. Po něm však nastoupili jiní, převzali jeho odpovědnost a práce se rozvíjí dál. Z Faerských ostrovů byli vysláni v nedávných letech misionáři na

Island, do Grónska, na Filipíny, do Senegalu atd.

V tomto krátkém dějinném přehledu práce na vinici Páně na Faerských ostrovech si připomínáme zásadu, kterou vyslovil Pán Ježíš, když řekl: „Zrno pšenice padne v zemi, neumře-li, ono samo zůstane, a paklif umře, mnohý užitek přinese“ (J 12,24). Tato pravda se plně potvrdila v životě i v práci Williama Gibsona Sloana na Faerských ostrovech, který věrně vytrval ve „dnech malých začátků“.

přel. —hk

Poznámka překladatele: Tento článek napsal na žádost redakce „Živých Slov“ bratr Fred Kelling z Motherwell ze Skotska.

ZPRÁVY Z KMK

15. ledna se konala konference zástupců církevního tisku na SVC MK ČSR. Na programu byly tematické plány v souvislosti s účastí věřících na životě naší socialistické společnosti v otázce významných výročí, dalšího hospodářského, společenského a kulturního rozvoje se zaměřením na mírovou aktivitu ve světě. Byly připomenuty významné myšlenky a praktické činy V. I. Lenina v přeměně společenského rádu na principu pokrokové ekonomicko – sociální orientace, oficiálně uskutečněné v Rusku VRSR, jejíž 70. výročí v letošním roce bude vzpomínat celá světová pokroková veřejnost.

V našem časopise věnujeme zvýšenou pozornost informacím o zahraničních stycích, zejména z hlediska misijní činnosti v rozvojových zemích našich zahraničních sborů a jejich pracovníků. Účastníci pozorně vyslechli plodný referát jUDr. Kordače z Ministerstva kultury o zákonnosti a mezinárodní jurisdikci autorského práva se zasvěcenými informacemi v živé diskusi přítomných. —r

- ◆ **Všetko, čo sme tu odhalili a vyznali, raz bude pred Božím trónom zakryté. Ale všetko, čo sme tu zakrývali a „ututlávali“ raz bude na našu škodu a zahanbenie odhalené!**
- ◆ **Ak budeme denne prechádzat Bibliou, aj Biblia bude denne prechádzat našim životom.**
- ◆ **Pán Ježíš počas svojho pobytu na zemi hovoril ľuďom za Otca. Teraz hovorí Otcovi za ľudu.**

ZPRÁVY ZE SBORŮ

Na konci uplynulého roku sme sa na celoslovenskej porade zástupcov zborov spoločne zamysleli aj nad priebehom Medzinárodného roka mieru. V správe Mierového výboru bol z kresťanského hľadiska podaný stručný prehľad, charakteristika a zhodnotenie všetkých iniciatív, ktoré v ňom boli predložené celej svetovej verejnosti a udalostí, zameraných na uvolnenie medzinárodného napäťia. V diskusii bratia hovorili o našom mieste a podiele v úsilí o mier. Bolo zdôraznené, že opravdoví kresťania sú pôsobiteľmi pokoja vo svojom užšom i širšom okoli. Možeme a máme usilovať o pokoj vo svojich rodinach, zboroch, v susedských vzťahoch, na pracoviskách a v občianskom živote a tým v širšom meradle i v našom národe a medzi národmi vo svete. K takému pôsobeniu, službe a práci nás povolal a denne ponúka nás Boh, ktorý je Bohom pokoja. V tomto zmysle sme aj volili tému našej celoslovenskej konferencie v Bratislavе, ktorá bola zo strany štátnej správy hodnotená kladne.

—r

Nejen věřící Severomoravského kraje, ale i dalších sborů v naší republice znali milého bratra KAROLA SUCHÁNKA z těrlického sboru, který odešel k Pánu ve věku 86 let a v prosinci minulého roku bylo jeho tělo uloženo do rodinného hrobu. Kolo desítek let vital ve svém domě ty, kteří se rozhodli vyznat křítem své znovuzrození a další účastníky těchto slavnostních shromáždění. Jak miloval svého Pána a věrně Mu sloužil, to nejlépe poznali jeho domáci. Žalm 23., který mu byl drahým po celý život, se naplnil při něm tím, že Hospodin ho provedl údolím stínu smrti bez úrazu na duchu do své slávy.

—jos

Koncem minulého roku odešel k Pánu také bratr OTAKAR KADAVÝ z Ústí nad Labem ve věku 88 let. Směl odsud odcházet v jedinečné naději, protože „každý, kdo věří v Božího Syna nezáhyne, ale má věčný život.“ —r

Túžba po Božom domove sa už splnila milej sestre EME CHMÚRNEJ, ktorú si v predposledný deň minulého roku povaľal Pán k sebe vo veku 85 rokov. Sestra bola najstaršou veriacou v martinskom zbere. Bola tichá a trpeľivá aj v tažkých dňoch choroby, ktorú znášala niekoľko rokov. Pri návštavách sme boli hou potrešení, že ani smrť nás nemôže odlúčiť od lásky Božej, ktorá je v Kristu Ježišovi, našom Pánovi.

—d'u

Z REDAKČNÍ POŠTY

V 6. čísle ŽS mě na straně 133 zaujala „osmisměrka“. Jel jsem právě vlakem a po vyluštění jsem začal zkoušet, kolik českých slov celkem obsahuje. Pravidla jsem upravil tak, že se 1. může číst libovolným směrem a vracet se (tj. totéž písmeno může být v jednom slově víckrát) a 2. háčky a čárky nehrájí roli a mohou se libovolně doplňovat.

Při tomto postupu jsem napočítal 236 podstatných jmen, 204 dalších druhů slov včetně jmen a když se počítají i slovesné tvary (např. spal, spala, spalo), je to dalších 357. Tedy celkem 797. Byla to milá jazyková rozvíčka a doporučují čtenářům, aby se také pokusili najít co nejvíce slov. Úkolem časopisu je samozřejmě **duchovní** vzdělání, ale někdy je třeba pohnout i stojatými vodami naší duše — v tomto případě její rozumové složky. Vždyť nástrojem zvěstování jsou slova, řeč a máme-li zvěstovat jasně, musíme tento nástroj dobrě ovládat ...

—vp

K doporučení čtenáře, za něž jsme vděční, se také připojujeme.

Redakce

MÁRIA RAFAJOVÁ

Dve jubileá

V posledných dňoch minulého roka sme si pripomínali dve významné jubileá: 29. novembra by sa bola dožila 90 rokov naša veľká poetka a spisovateľka MÁRIA RAFAJOVÁ a 27. decembra bolo tomu práve 50 rokov, kedy Pán povolal do nebeského domova známú spisovateľku KRISTÍNU ROYOVÚ zo Starej Turej.

Najmä pre mladšiu generáciu by sme chceli pripomienuť aspoň základné údaje zo života a tvorby oboch vzácnych sestier.

MÁRIA RAFAJOVÁ sa narodila 29. novembra 1896 v Brne v evanjelickej rodine. Chcela sa stať lekárkou, no 1. svetová vojna jej v tom zabránila. Ako sama vyznávala, najvýznamnejším medzníkom v jej žiti bol rok 1920, kde sa v prostredí Armády Spásy v Prahe cele odovzdala Pánovi Ježišovi Kristovi, ako svojmu osotnému Záchrancovi. Tu aj zákratko objavili jej básnický talent a v časopise *Prapor spásy* začali uverejňovať jej verše i preklady duchovných piesní.

Raz strávila svoju dovolenku na Starej Turej, kde sa veľmi zbližila s Kristinou Royovou. Keď v roku 1925 ochorela na srdce, prijala pozvanie liečiť sa na Turej a už tam zostala natrvalo. Stala sa najbližšou spolupracovníčkou sestry Kristíny a po jej odchode k Pánovi aj jej nástupkyňou vo vedení srotíncu i „Domovu bielych hláv“, ako i v misijnnej a literárnej práci.

Literárna tvorba s. Rafajovej je taká rozsiahla, žeby sme na jej rekapituláciu potrebovali azda všetky strany časopisu. A tak uvedieme len to podstatné: V roku 1925 jej vyšla prvá zbierka „Úzkou cestou“. V roku 1929 nasledovala azda najznámejšia zbierka „Za stany“, r. 1931 „Údolím pokory“, r. 1935 „Zpod večných oŕi“ s prekrásnymi bášnami „Ruce“, „Momentka z parku“ a ľ., r. 1938 „Kam“?, krátko pred 2. svetovou vojnou „Avšak“, potom „Čekáni“, r. 1943 výbor prekladov z náboženskej anglickej, nemeckej a švédskej lyriky „Skala vekov“ a v r. 1944 slovenské verše venované vernej spolupracovníčke s. Margite „V zajati slova“.

Potom zostali už len rukopisné zbierky „Hrstka čemeřic“ (1957), vyznania z čias faškej nemoci „V tmě pod křídly“ (uverejňujeme úryvok) a napokon „Návečer“. Okrem toho mnohé jednotlivé báśnie a piesne boli uverejňované v časopise „Večernica“, ktorý s. Rafajová redigovala, ďalej napísala a preložila mnoho piesňových textov, z ktorých spomenieme jeden z najznámejších „Len v Tvojom zajati, môj Pane, voľný som“. Napísala aj mnoho prekrásnych poviedok pre deti (Ve službách lásky, Na pasekách, Sestry, Zlatá ovečka, Příhody snědého námořníčka, O nespokojnej halázke a mnohé iné).

Z mnohých prekladov kníh uvádzame napr. „Život Ježiše Krista“ od J. P. Smytha.

Posledné roky prežívala sestra Rafajová v Bratislave, kde ju Pán povolal k sebe 11. 7. 1978.

Mária Rafajová písala prevažne v češtine, no ako sme už uviedli zbierka „V zajati slova“ je písaná po slovenky. Z nej chceme neskôr uverejniť báseň „Potápač“ a samostatnú slovenskú báseň „Vezmem“.

KRISTÍNA ROYOVA

Podrobnejšie sme o KRISTÍNE ROYOVEJ písali v našom časopise ŽS 6/1976, str. 141. 50. výročie jej odchodu na večnosť si najlepšie pripomenieme, keď sa opäť začítame do jej kníh, napr. Bez Boha na svete, Bludári, Staníša, Susedia, Druhá žena, Mac sveta, V slnečnej krajine, Za presvedčenie a mnohých ďalších a zaspievame si aspoň jednu z jej mnohých „Piesni sionských“, ktorých napísala so sestrou Máriou tak mnoho: Kto dá mi silu k púti v ďaleký blaha svet? Kto osvetí mi cestu, úskalie, zradnú sieť? Kto nahradí mi svojeť v mrazivej cudzine? Môj Pán a môj Boh, Ježiš. On svetlo jediné!

—jk